

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Izhaja vsa sobota ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pada na ta dan va praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četletno 2 K. Prodaja se v Gorici v tobakarni Schwarza v Šolskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Lebau na Verdijevev tekališču po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v «Narodni tiskarni», ulica Veturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo «Gorice». Oglasi se računijo po petivrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič.)

Demonstracije v Zagrebu, pa še to in ono.

Dijaške demonstracije v Budimpešti, dijaške demonstracije v Italiji, dijaške demonstracije v Zagrebu!

Vidi se, kakor bi učeča se mladež v raznih krajih začela razumevati stereotipen reč narodnih politikov tu in tam, rek, ki se glasi: „Mladina ti naš up! in bi hotela to pokazati na prubit način.“

Ali seveda! Način, kako opravičuje ta demonstrujoča mladina gorenji rek, je nad vse različen, pa tudi vreden, da se z njim pečamo na tem mestu, ker je poučljiv v več kot jednem oziru.

Dijaki v Budimpešti so na „javnem delu“ že jeden celi teden. Pričeli so v proslavo obletnice Kossuttove smrti, a ker tega povoda demonstracijam ni več, demonstrirajo vsaki dan za katero koli narodno ali politično „zadačo“ ter se navdušujejo zdaj za onega, zdaj za tega političnega junaka madjarsko-košutovskih idej. Svoje navdušenje pa hočejo vsiliti tudi drugim ljudem in to se dogaja često na način, da morata biti za pričo tudi policaj in vojak. Ali čim vztrajneje pojavlja budimpeštanska vseučiliška mladež svoje „patriotično delovanje“, tem manj jo ovira na tem politična oblast, ter jej pušča svoje veselje. Saj je prišla do prepričanja, da te demonstracije niso, kakor bi se izrazil poslanec Košutovec Bartha, „nevarne državni madjarski ideji“.

V Italiji so se dvignili pa kar dijaki srednjih šol in sicer proti odredbi naučnega ministra Nasi-ja, vsled katere odredbe bo odslej nekoliko strožja pela pri izkušnjah na srednjih šolah in zlasti pri zrelostnih izpitihi. Minister Nasi-jev nos je namreč izvohal, da je srednješolski mladini italijanski nad vse neprijeten šolski pouk in da jej bolj prija pohajanje in „fucanje“ za razvalinami klasičnih stavb, govorečih o slavi in napredku nekdanje Italije, nego pa čepenje v šolskih klopih ob predavanju „dolgočasnih“ profesorjev; pa tudi to ni ministertvu ostalo skrito, da vlada na ital. srednjih šolah nekak protekcijski zistem, ki omogočuje marsikateremu gosposkemu malopridnežu dobro šolsko spričevalo, ki bi zaslužil tri kljuke. Toda odredba naučnega ministra „ukazeljni“ ital. mladini

LISTEK.

Sokratov god.

Veseloigra. — Spisal Soški.

(Konec.)

Sokrat: (išče po zapisniku.) Drakon moj, ti stojiš pod vplivom polne lune. — Tukaj notri je sicer nekaj črnega pepela na belem papirju, a o Paragrafu Janezu ni ne duha, ne sluha. (Vrne Drakonu zapisnik.)

Drakon: (pusti Terzita iz rok.) In vendar mi je tako povedal!

Terzit: Kdo pa?

Drakon: Paragraf Janez.

Sokrat: (se smeje.)

Terzit: (Odločno.) Tukaj, gospod Sokrat, je priča, da si nisva jaz in gospod Paragraf niti v šestnajstem kolenu v sorodu. Jaz sem Terzit. —

Drakon: Poklic, prosim! —

Sokrat: Penzioniran junak!

Terzit: Tako je, potrjujem ponižno. —

Drakon: Ako niste vi, je pa ta

ni prišla o pravi uri in on, minister, ki je svojo odredbo izdal iz bojazni za boljšo bodočnost Italije, je moral doživeti, da ga za to skrb dijaštvo na svojih shodih nazivlje z „Atilo narodnih učnih zavodov“ in kliče na javni ulici: „Doli z ministrom!“ In ta italijanska mladež je s svojimi demonstracijami dala najboljše spričevalo o duševni atmosferi pri svojih stariših, vzgojiteljih in učiteljih in najboljši up za slavo Italije.

In vendar je italijansko časopisje in italijanski parlament bolj na strani razposajenih srednješolskih paglavcev nego pa na strani naučnega ministra! —

V primeri z demonstracijami v Budimpešti in v Italiji, pa so dijaške demonstracije v Zagrebu vse nekaj drugega.

Dočim je smóter madjarskim vseučilišnikom povse krivičen, ker izdajsk nasproti državi in vladarju in smóter ital. srednješolcev znak žalostne propalosti učeče se mladine, pa je smóter hrvatske dijaštva tak, da bi ga moral odobravati vsak pravicoljub, ako bi bilo mogoče odobravati tudi ono, kar je temu smótru dalo vidno obliko — namreč demonstracije.

Dijaštvo v Zagrebu je dalo — četudi mladinsko nepremišljen — dušek skrajno žaljenemu narodnemu čutu. To kar doprinašata na Hrvatskem Nemeč in Madjar v škodo in nesrečo bratskega nam naroda, presega že vse meje dovoljenega na tujih tleh. Nemeč si prilastuje na hrvatskih tleh vse najboljše gospodarske postojanke ter vjeda narodu grižljive tako rekoč izpred ust. Nemeč se šopirijo ondi z raznimi podjetji, na katerih trpe domačina le še kot sužnja nižje vrste in često še to ne; baš to je mnogo krivo ogromnemu izseljenju naroda v inozemstvo.

Ako iščemo uzroka dejstvu, da se je n. pr. samo meseca februarja t. l. izselilo 17.000 Hrvatov v Ameriko, tedaj je gotovo, da ga najdemo v precejšnji meri v preplavi Hrvatske z nemškim elementom ter v nezaslišanem postopanju Nemcev s hrvatskim ljudstvom. Ali ne le to. Nemeč so začeli že prav po konci nositi glavo na Hrvatskem ter se smatrajo že tako za gospodarje ondi, da se jim ne zdi niti vredno vpoštevati hrvatski narod in njega jezik na najvažnejšem

oni — Paragraf. — (Pokaže na Tirteja.)

Terzit: Ta je slep revček, ki ni še svoje dni videl zvitega — paragrafa. —

Drakon: Himel-lauduš, in vendar nekdo je bil! — (Raztogočen.) Tu je bil, videl sem ga, vzel na protokol in zabodel: zato bi moral biti tukaj.

Sokrat: A, če ga ni?

Drakon: Mora biti, — mus!

Sokrat: Bodi no pameten, stric

Drakon! — Ne jahaj preveč svojih nadušljivih paragrafov! — Tu imaš roko in častno besedo, da Paragrafa Janeza ni tukaj. —

Drakon: Kaj — tiga poznaš? —

Sokrat: No, osebno ne, ampak —

Terzit in Tirtej: (se skrivoma smejeta.)

Drakon: (Terzitu in Tirteju.) Eden od vaju mora z menoj! —

Sokrat: Nehaj vendar, Drakon, nehaj! — Glej, (Pokaže Terzita.) ta je penzionirana vojska, in ta (Pokaže Tirteja.) je slepa harmonija. —

kraju t. j. v javnosti in v družbi. Prišlo je celo že tako daleč, da smatrajo Nemeč posamezne naselbine na Hrvatskem, kakor n. pr. mesto Sisek v Slavoniji, Karlovec in dr. za čisto nemška mesta, kjer je čuti na javni ulici, v družbah in društvi vedno več nemščine. V zadnjem času so se vrgli Nemeč pa z vso vneto samogoltnih politikov na središče Hrvatske, na mesto Zagreb, kjer že odmeva nemščina skoro po vseh manj narodnih prodajalnah in gostilnah in se predrzno šopirijo nemški napisi na mnogih trgovinah. Ako to početje nemških parazitov ni moralo konečno odpreti oči hrvatskim rodoljubom in vsemu ljudstvu, pomenilo bi, da našim bratom Hrvatom ni več nobene pomoči. Zavest, da grabežljivi German hoče na njega lastnih tleh vpihniti luč življenja hrvatskemu narodu, je udarila zdaj prvokrat z elementarno silo na dan. Nič manj ko Nemeč pa so predrzni tudi Madjari na Hrvatskem, kar dokazuje samomadjarski napis na poslopju prometnega urada na kolodvoru državne železnice v Zagrebu. Madjarska vlada, ki s svojim postopanjem daje izraz madjarskim trditvam, da je obstanek hrvatskega naroda le še vprašanje časa, si prav nič ne stori iz stremljenja hrvatskih rodoljubov po ohranitvi narodne individualnosti Hrvatov, marveč zatira vsako narodno gibanje z jekleno roko. To je ta vlada zopet pokazala o priliki teh demonstracij. Rekli smo, da so oficijozni elementje tako v Budimpešti kakor v Italiji uprav na strani ekscedentov t. j. za nemoralne svrhe razsajajoče mladine; a v Zagrebu, ko je mladina dala duška skrajno žaljenemu narodnemu čutu, ker je ta mladina na svojih tleh pokazala svoj narodni ponos nasproti preoholosti tujega elementa, — v Zagrebu so vladini pandurji delali z dijaki kakor s klavnimi žrtvami! A ne le to! Vlada je ukazala obratnemu vodstvu južne železnice, da baš vsled demonstracij nima zamenjati madjarskega napisa s hrvatskim, marveč da s tem počaka na nedoločen čas. S tem je zagrebški ban naravnost povedal, da hoče še nadalje podpirati madjarsko politiko, stremečo za popolnim uničenjem hrvatskega naroda.

Ako pa bode to vedenje madjaronov obrodilo dobre sadove, to je pač drugo vprašanje.

Drakon: (Terzitu in Tirteju.) Zahvalita vse bogove v Olimpu, da je Sokrat tukaj, drugače ne vem, kaka bi vama pela. (Pozdravi Sokrata in opotečajo se, nevoljen odide.)

Pindar: (Zroč zamaknen v luno, predava s patosom.)

Bleda luna, mila luna
In okrogla luna sploh,
Tebi poje moja struna,
Poje, — toži tužni: — „oh!“

Ti rešeto poezije,
Hipokrene večni vir,
Dokler lampa tvoja sije,
Dihal, pesnj bo Zefir...

Sokrat: (pokaže s prstom za kulise.) Glej Meduzo, Cerbera! — Moja Tipka drmasti naravnost proti nam! — Lopar ima v rokah. — Hej, to bo boj; ne boj, — mesarsko klanje! (Vsi zro proti strani, kamor kaže Sokrat, samo Pindar občuduje luno.)

Četrtil pripor.

Prejšnji in Ksantipa.

Ksantipa: (pridrvi na oder z

Hrvatski narod se je čudovito probudil in vidi zdaj, koliko se mu je nakopičilo v domovini smrtnih sovražnikov. S temi sovražniki hoče bratski nam narod popolnoma pomesti in bode tudi pometel.

Zveseljujoče dejstvo je, da je to očiščenje slovanskih zemelj od tuje navlake popolnoma nova faza v slovanski politiki in glavni pripomoček k osamosvojenju slovanskih narodov.

Kaj pa mi Slovenci? Ako pogledamo po domovini okrog, vidimo tudi mi strašno mnogo, našemu narodnemu obstanku nevarne tuje navlake.

Nočemo navduševati za nasilja, ali to moramo reči, kadar začnemo s čiščenjem svojega onesnaženega doma mi Slovani tu in tam, — bode dela polne roke!

Dopisi.

Iz Tomaja. — V ponedeljek dne 30. marca so pričeli voziti prvo kamenje za novo napajališče, ki se ina zgraditi v Tomaju. Prošnja, uložena pred štirimi leti se je ugodno rešila. Dobili smo podpore 6000 K in sicer od slavne c. kr. vlade 4000 K in od visokega deželnega zbora goriškega 2000 K, za kar smo jima zelo hvaležni. Posebno se zahvaljujemo tudi blagorodnemu gospodu sežanskemu glavarju Rebeku, ki je mnogo pripomogel, da smo dobili od vlade tako veliko podporo. Radi tega napajališča se sedaj vrše v Tomaju neke čudne stvari.

Pred štirimi leti, ko se je prosilo podpore za napajališče, je bil enoglasno odločen prostor, katerega je bilo že prejšnje županstvo takorekoč odločilo v ta namen. Prejšnji župan g. P. in tedanji načelnik g. A. Šonc, sta odmerila ta prostor bodočemu napajališču. V starešinstveni seji se je potem, pod županom g. Černetom, sklenilo, da bode tam napajališče in napravilo prošnja, ki jo je podpisal tudi tedanji podžupan Vran. To se je tudi razglasilo z razglasom, prabitim na občinski deski. Bilo je vsem prav. Vse je bilo zadovoljno. Vedeli pač niso, koliko bo podpore. Sedaj, ko so zvedeli, da je prošnja rešena, podpora zagotovljena, so pričeli se gibati in praviti, da ni napajališče na primernem kraju. Sestaviti so si celo dali neko protestno polo, v kojeh so zahtevali, da naj se jim dela napajališče na drugem kraju, ali pa da

loparjem in zamahne najprej po Sokratu, potem po drugih, samo Pindarju prizanesi.) Ti ponočnjak, potepuh, pijana klada, lena para! — Vi malovredneži, netopirji, čuki, sove...! — (Vsi se razkrope, le Pindar in Ksantipa ostaneta.)

Peti prizor.

Pindar, Ksantipa, Drakon in Kleon.

Drakon: (Pridrvi z golo sabljo na oder, se izpodtakne in pade kričeč.) V imenu postave! — (Zadere se kvišku.) Kaj pomeni ta kanibalski krik?! — (Zagleda Ksantipo.) Tipka, ti tukaj z loparjem!? — To je atentat! —

Kleon: Če je lopar tukaj, Sokrat ni daleč. —

Pindar: (Vznemirjen.) Ni daleč, izginil je ravnokar. (Se zopet zamisli.)

Ksantipa: Kleon! — Povem ti, raje v Tartar, nego še kedaj v zakon. — (Začuje se od daleč smeh, petje in glas harmonike.)

Drakon: (Kakor besen.) Tri sto bomb in granat! (Kleonu.) Gospod svetnik, izgubiti ne smemo niti sekunde. — Par

nočejo podpore. Uspeha niso imeli nikakega.

Možje, odprite oči in pogledajte, komu se daste voditi!!

Vodja vsega tega gibanja je bivši odstavljani podžupan Vran ter prejšnji župan in bivši načelnik. Vran, ki se mu gradi vodnjak blizu hiše, se je mej prvimi podpisal, da bi se gradil na oddaljenem mestu. Kaki možje da so ti ljudje, sprevidite lahko iz tega, da so sami odločili kraj, kjer se gradi sedaj napajališče, da je Vran sam podpisal prošnjo za to napajališče in da sedaj ravno oni hujskajo ljudstvo, da ni napajališče na primernem kraju. Saj se Vas še spominjamo, g. Vran, kaj ste napravili ob zadnjih deželnozborskih volitvah! Občinarji so vam na Vašo obljubo poverili glas za kandidata kat. narodne stranke; ko ste pa prišli na volišče, ste oddali svoj glas za kandidata liberalne stranke. Kam je šla Vaša obljuba? Vaša možka beseda je splavala po — vinu!

Skazal se je Vran kot „moža“ pri društveni mesnici. Na njegovo prigovarjanje, ki je izviralo iz golega nasprotstva do mesarja Nabergoja, se je ustanovila društvena mesnica; in ravno on jo je tudi po dveh letih spodkopal. Kako, to je Tomajcem jako dobro znano. Bil je namreč denarničar pri mesnici. Spominjamo se Vas, kako ste, ko je bila volitev sedanjega župana g. Č., vedeli vse slabo o prejšnjem županu P. Sedaj pa, kaj ne, da veste pri njemu praviti vse slabo o županu Č. Tako n. pr., da ne gospodari prav z občinskim denarjem. Kako da gospodari, vam lahko povedo pregledovalci računov, ki ste jih nalašč poslali v županijo pregledati; a našli so vse v redu.

Poglejmo nekoliko, kako so gospodarili Vaši sodanji zavezniki, Vi gospod Vran, ki nočete biti več v temi, ki Vas je obsijala svetla luč „Soče“, koje vereni in poslušni pristaši ste. Ne zavidamo „Soči“, da ima take može na svoji strani.

Pod županstvom g. P. in načelništvom g. Šonca, se je zgradilo v Tomaju novo pokopališče. Napravili so je, da se Bogu usmili. Bili so toliko pametni, da so vrgli proč 800 K in si napravili majhno pokopališče, ki nima nobene pravilne oblike. Stvar je ta-le. Novo pokopališče se je imelo delati na zemljišču, ki je oddeljeno od zemljišča pok. g. stotnika Č. z nerabnim klancem. V namen, da bi i ta klanec zasuli in tako povečali pokopališče ter je razširili do njegovega, je pokojni gospod ponujal tedanjemu županu P. in načelniku Š. precejšno svoto denarja. Ali te modre glave, ki so se bahale, da one vkažejo, niso hotele o tem nič slišati. Pustili so klanec nezasut, dasi ne rabi, in sezidali nov zid, ki naj bi držal zemljo na pokopališču, mesto da bi dali zasuti klanec in bi ne bilo treba zidu, ker omenjeno zemljišče leži v isti legi s pokopališčem. Sedaj bode vsejedno treba zasipati pot, ker iz pokopališčne zida teče umazana voda in vrhu tega bode pokopališče skoro pre-

jih moram vkleniti nocoj! — (Kleon, Drakon in Ksantipa odideta s prizorišča)

Šesti prizor.

P i n d a r : (Sam.)

Oj vinček, rujni vinček,
Ti kapljica nebeska,
Če tebi vir usahne,
Kaj počne stvar človeška?

(Ozre se oprezno okrog.)

Saj me ne sliši nikdo.
Ti solzno to dolino
Spreminjaš v raj prekrasen,
Ti joka glas otožen
Prerajaš v spev mi glasen.

(Proti občinstvu.)

Ni-li res?
Ti leta vir si hladni,
Ki vtaplja zle spomine
Nesreč, nezgod in tuge,
Prevar in bolečine. —

(Proti občinstvu.)

Oh nektar! —
Oj vinček, rujni vinček,
Ti vir oživljajoči,
Ti duh navdušujoči,
Ti lek okrepčujoči!!! —

(Zavema pada.)

majhno. Pri tem so pripravili občino ob kakih 800 K in jej skvarili pokopališče.

Skazali so se pa pri zgradbi vodnjaka „Gradišnica“. Tudi tukaj so dobili podpore 1000 K, a to podporo so vrgli takorekoč v stran. Napravili so vodnjak, ki je poln solnčne svetlobe in ne vode. Tomajci pravijo, da se boba ne bi držal. Mojster je zidal bolj s cementom ko s kamenjem, saj je prvega dala občina. Ko je preteklo leto, ni bilo v „Gradišnici“ več vode, dasiravno se je porabilo cementa za dva taka vodnjaka. Mej tem časom, ko je vodo držal, so hitro izplačali mojstru ves denar in kavicijo. Sedaj naj jim popravlja kdor hoče. Govorica pravi, da so imeli prav masten „likof“, da so jim petelinčki po nedolžnem zaklani preključali vodnjak in vodi dali prosto pot.

Še en dokaz izvrstnega gospodarstva. V Tomaju imamo na dan sv. Petra in Pavla navadni sejm. Ob tem sejmu se pobira od prodajalcev neki občinski davek, takozvana sejmčina. To sejmčina je načelnik Šonc in prejšnji župan P. pobiral skozi deset let in nabrala sta ta dva moža leto k letu po 10 gl. ali 20 K. Ko je pa leta 1899. gospodarskemu svetu odklenkalo in je sejmčina pobiral pooblaščenec župana Č., se je, glej čuda, nabralo 64 K 64 v. Istega, kakor tudi naslednjih let pa se ni sejm zvečal, ampak ostal isti. Tako bi bili lahko nabrali vsaj 400 K več, ako bi šlo kakor gre od leta 1899 naprej, ko se ne nabere nobeno leto manj kot 60 K. — Leta 1899 je zapustil gospodarski svet 800 K dolga naslednikom. Hm, ni čudo, ako se bere mej stroški 20 K za „likof“ gospodarskemu svetu.

Davkoplačevalci! Bližajo se občinske volitve in nekaterniki se hočejo spraviti z vinom in grdim obrekovanjem na krmilo občine. Bodite previdni! Volite pametne može! Tem se menda cede sline po mastnih „likofih“ in dobrem teranu, zavzitem na stroške občinarjev. Več prihodnjic.

Eden izmed osemnajsternih.

Politični pregled.

Državni zbor.

Torkova seja, ki je trajala le do pol 3. ure, je bila jako živahna. Takoj začetkom se je oglasil češki radikalec dr. Baxa ter se v češkem jeziku mej hrupnimi ugovori nemških poslancev pritožuje, zakaj njegova češka izjava v zadnji seji ni tiskana v zapisniku. Posl. Fressl je kričal na vse grlo in je s pestjo bil ob mizo. Oglasil se je tudi posl. Choc, ki je odgovarjal na mejklice vsenemških poslancev. Minister za deželno brambo je odgovoril na interpelacijo dr. Tollingerja in tovarišev gledé znanega ukaza vojnega ministra proti častnikom, ki so člani zveze proti dvoboju v armadi. Minister je rekel med drugim: Dotični ukaz vojnega ministra ni bil tajen in tudi ne naperjen proti imenovani zvezi, ki hoče omejiti dvoboje. Vojni minister je prepovedal častnikom to zvezo, ker hoče, da je v armadi gledé dvoboja enotno prepričanje, kakor je določa statut za častni svet. V tem oziru mora odločevati le vojna uprava, sicer bi bile mogoče škodljive kolizije. S tem odgovorom pa večina zbornice ni bila zadovoljna. Zato sta koncem seje predlagala poslanca Choc in dr. Tollinger, naj se v bodoči seji otvori razprava o ministrovem odgovoru. Zbornica je sprejela ta predlog.

Vlada je v tork tudi predložila nov načrt zakona v obrambo proti svinjski kugi. Gnjezdo te kuge je bilo v Ameriki, od koder so jo zanesli na Angleško in otod v ostale evropske dežele. Pri nas v Avstriji se je svinjska kuga pojavila v višji meri spomladi leta 1895, ko je tudi na Dolenjskem pocepalo mnogo prašičev. Vlada je že dne 9. junija 1895 izdala naredbo proti razširjanju svinjske kuge, toda tedanja sredstva niso zadoščala.

Leta 1898 pa so razni poslanci v zbornici zahtevali ostrejšo naredbo proti svinjski kugi. Vsled teh predlogov je vlada izdala novo naredbo z dne 2. maja 1899, šte. 81. Ta naredba določa, da se morajo pobiti oboleli, pa tudi vsi sumljivi prašiči, ki so v bližnji dotiki z obolelimi. Naredba določa tudi odškodnine za pobite obolele in sumljive prašiče.

Ta naredba pa je dajala povod raznim pritožbam. Pokazalo se je namreč večkrat, da so bili kot sumljivi pobiti prašiči popolnoma zdravi, in lastnik je

dobil neznatno odškodnino, ako ni imel hlevov v redu, ali če kuga ni bila naznanjena politični oblasti. V takih slučajih so prodali zaklane prašiče in otegnili vse komisijske stroške. Še ostrejša, oziroma za posetnike naravnost nesrečna je določba v odstavku tretjem paragrafa 5. imenovane naredbe. Ta določa, da za pobite živali posestnik ne dobi nobene odškodnine, ako je bil le eden okužen prašič z Ogrskega, oziroma Hrvatskega, in se je pri njem kuga pokazala v teku 40 dni, ko je bil kupljen. Tako so na Kranjskem vsled te naredbe pobili na tisoče zdravih domačih prašičev, ki so bili slučajno v dotiki z „Ogrom“ ali „Hrvatom“ in torej sumljivi; a posestniki niso dobili nobene odškodnine.

Tako so trpele zadnja leta mnoge družine velike škode. Živinozdravniki sami so naglašali, da je ta določba naravnost krivična in tudi brez uspeha. Dokler namreč morejo preko avstro-ogrške meje brez nadzorstva vtihotapljati tudi obolele prašiče s potnimi listi, tako dolgo ima kuga prosto pot v naše dežele in Avstrija daje le premije za ogrsko kugo. In dalje! Naš kmet kupi prašiča od trgovca, ki trdi, da so prašiči zdravi ali da so s Štajerskega. Čez dva ali tri tedne pa mu prašič zbolí. Komisija pride, pobije mu še ostale zdrave prašiče, in kmet ne dobi vinarja odškodnine. Odgovarjajo mu: Zakaj pa si kupil ogrskega, ozir hrvatskega prašiča? Išči odškodnine pri trgovcu! Kje naj ga išče? Ti prekupci se navadno izgovarjajo, da le za plačo drugim prodajajo.

Torej mejo je treba zapreti ogrski kugi, sicer so vsi troški vrženi v vodo. Tako je vlada v zadnjih letih samo za pobite prašiče izplačala 3.700.000 kron odškodnine. Toliko ali še več pa so trpeli škode razni avstrijski posestniki. V zadnjih štirih letih so uradno pobili 129.687 prašičev.

Tretjo naredbo je vlada izdala 15. sept. 1900, ki nekoliko zvišuje odškodnine in ne zahteva tako strogo pobijanje sumljivih prašičev. Vse te naredbe kuge niso zatrle, pač pa pomnožile škodo državi in strankam. Zato se je vlada odločila, da je izdelala nov zakon, ki določa: V bodoče se prašiči ne bodo kar po vrsti pobijali, marveč bode vlada v prvi vrsti zaprla okužene kraje. Živali bodo le tedaj pobite, ako je utemeljeno upanje, da se s tem v istem kraju kuga zatré. Kdaj naj se pobija, to določi deželna vlada.

Dalje določa novi načrt, da se pobite živali ne bodo vedno uničevale, marveč prepuščale v porabo. Druge določbe pa ostanejo, kakor so v naredbi iz l. 1899 in 1900. A ravno proti tem določbam je največ pritožeb; zato bode dolžnost poslancev, da določbe zboljšajo, osobito gledé prašičev z Ogrskega.

Včeraj se je bavila poslanska zbornica z nekim nujnim predlogom in pa z odgovorom dobomobranskega ministra na interpelacijo posl. Tollingerja gledé neke tajne okrožnice vojnega ministra do vojaških poveljstev v zadevi dvoboja. Ministerski predsednik dr. Körber odgovarjal je na razne interpelacije, med temi tudi na ono dr. Šušteršiča gledé sklicanja delegacij. Prihodnja seja bode 21. aprila.

Odesek za odpravo par. 14.

Ustavni odesek se je bavil te dni z vprašanjem gledé odprave par. 14., in je s 18 proti 12 glasovi sklenil, naj se ta paragraf odpravi.

Nemščina, parlamentarni jezik.

V odseku za premembo zborniškega poslovnikarja, se je vršila v terek zanimiva debata o predlogu, naj se proglasi nemščina za edini razpravni jezik v parlamentu. Tozadevni predlog je sestavil vse-nemec Schalk, s pripomnilo, da se ne sme noben govornik poslužiti nemškega jezika. Ta predlog je padel z 22 glasovi proti 9. Za njim je predlagal poslanec Gross, naj se dopusti nemški govor le onim poslancem, ki notorično niso zmožni nemščine. Toda propadel je tudi ta predlog z 21 glasovi proti 10. Gross je mogel pridobiti na svojo stran le enega člana več Proti predlogoma so poleg zastopnikov nemških strank glasovali tudi krščanski socialci, člani katol. centra so se pa umaknili pred glasovanjem. Tudi socialni demokratje so glasovali proti.

Nižjeavstrijski deželni zbor

se snide šele 16. aprila, kakor je sedaj definitivno določeno. Zboroval bo baje le štiri dni.

Protinemške demonstracije v Varšavi.

V Varšavi je hotelo neko nemško društvo prirediti nekaj glediščnih predstav. Vseučilištniki so opozorili ravnatelja nemških predstav, da ne dovolijo pod nobenim pogojem, da bi se iste vršile v Varšavi. Ravnatelj pa se ni za to žuganje nič brigal. Ali k prvi predstavi prišlo je

vse polno visokošolcev in ko se je začelo vzdignilo, začeli so metati na oder neke smradljive bombe, ki so v kratkem času zapodile iz gledišča skoro vse obiskovalce. Ko je bilo gledišče prazno, zbrali so se pred njim visokošolci in wo tam demonstrirali.

Nepričakovan obisk kralja Edvarda VII. v Rimu.

Iz Rima se poroča, da je došlo tje obvestilo, da obišče kralj Edvard VII. Rim dne 27. aprila ter da ostane tam tri dni. Sredozemska angleška eskadra je dobila povelje, da se poda za tiste dni v Napolj.

Prinetijev naslednik.

Vedno bolj se potrjuje vest, da odstopi ital. zunanji minister Prinetti. Nasledoval mu bo Guicciardini, ki že delj časa čaka na to mesto.

Ministerska kriza v Bolgariji rešena.

Ministerska kriza v Bolgariji rešila se je tako, da so ostali na svojem mestu vsi ministri, razun vojnega ministra Pabrikova, katerega naslednik je postal general Sawo.

Angleži in Ircl.

Angleška vlada je predložila te dni angleškemu parlamentu zakonski načrt, glasom katerega dovoli država irskim poljedelcem posojila, da bodo mogli od lordov popolnoma odkupiti posestva, katera sedaj obdelujejo kot najemniki. Če bo sprejeta ta predloga, bo Irceem znatno pomagano.

Macedonski dogodki.

Porta je neizrečeno vznemirjena vsled krvavih spopadov, ki so se dogodili blizu Mitrovice. Strah pred splošnim ustankom Albancev je neopisen. Govori se, da jih je pod orožjem že nad 20.000. V Mitrovici se nahaja jako neznatna vojaška posadka. Ako se zopet ponovi naskok na Mitrovico, pride tam lahko do strašnega klanja.

Iz Beligrada se poroča, da so Albanci brzojavno sporočili sultanu, da ne bo med njimi toliko časa miru, dokler se ne prekličejo nove reforme in dokler se ne odpravijo orožniki kristjani Albanci žugajo tudi Prizrenu in Pristini, ter da hočejo po vsi sili porušiti ruski konzulat v Mitrovici. Srbski poslanik v Carigradu dobil je nalog, da pri porti protestuje proti nevarnosti, v kateri se nahaja neoboroženo srbsko ljudstvo nasproti obo-roženim Arnautom. V tem oziru poprosil je srbski poslanik pomoči tudi pri ruskem in avstrijskem poslaništvu.

O napadu na ruskega konzula Ščerbino v Mitrovici se poroča, to-le: Dne 31. marca podal se je ruski konzul Ščerbina, obdan od svoje straže iz svoje palače, da bi si ogledal kraj in mesto, kjer je poprej prišlo do spopada med turškimi vojaki in med Albanci. Na potu približal se mu je turški vojak, rodom Albanec, Ibrahim in se je vedel tako, kakor bi ga hotel na vojaški način pozdraviti. Hkratu pa pograbi puško, nameri na Ščerbino ter ustrelil dvakrat iz nje. Pri ti priliki je ranil ruskega konzula na levi strani, potem pa pomeri tudi na stražo ter ustrelil proti nji, ne da bi koga ranil. Na to so ga napadli ruski vojaki in ga tudi ranili. Pritekla sta na lice mesta koj turški poveljnik in neki turški zdravnik. Ščerbino prenesli so potem v palačo, kjer so ogledali rano, ki je baje smrtno nevarna. Ibrahim je izpovedal, da je streljal na ruskega konzula iz maščevanja, ker je bil dan poprej pri spopadu ranjen neki njegov sorodnik. Ta slučaj napravil je velikanski utis na vse politične kroge. V Carigradu so zaradi tega, kar iz sebe. Sultan in vsi turški ministri izrazili so svoje sožalje ruskemu poslaniku v Carigradu. O posledicah, ki bi jih znal imeti ta slučaj na razvoj macedonskih dogodkov, ni danes možno govoriti. Gotovo pa je, da se je položaj na Balkanu jako shujšal in poostrel, posebno zaradi tega, ker je iz tega razvidno, da so Albanci, ki nočejo nič vedeti za reforme in turški vojaki, ki bi morali pomagati pri izvrševanju reform, jednega in istega mnenja. In je to najboljši dokaz, da ne bo Turčija nikdar izvela reform, marveč da ima ves drugi namen pri tem, ko razpostavlja ob svojih mejah vse polno vojaštva. Ta namen pa obstoji najbrže v tem, da bodo ti vojaki prej ali slej obrnili svoje puške proti onim, ki bi hoteli Turčijo prisiliti k izvedbi reform.

Značilno je kar se poroča nemškim listom iz Pariza. Dočim se rusko oficijozno novinstvo semtertje jako srđi na bolgarske vladne kroge, češ, da ti ne preganjajo zadostno bolgarskih in macedonskih ustašev, je baje te dni ruski podpolkovnik Lazarev, ki je prideljen ruskemu poslaništvu v Parizu, izročil članu macedonskega odbora Petrovu 20.000 frankov, ki naj se porabijo v odborove namene.

Domače in razne novice.

Našim cenjenim naročnikom. — Z današnjo številko smo nastopili drugo četrtletje. Lepo število gospodov naročnikov je storilo svojo dolžnost, poravnali naročnino; a vendar je še mnogo onih, ki so zaostali z naročnino za tekoče in celo še za prejšnja leta. Te torej uljudno prosimo, da se v kratkem odzovejo, ter vse zaostalo poravnajo.

† **Filip Abram.** — V sredo dne 1. aprila ob 1/3. uri zjutraj je umrl na Dunaju previden s sv. zakramenti za umirajoče v 68. letu svoje dobe veleblagorodni gospod Filip Abram, senatni predsednik na c. kr. najvišjem in kasacijskem sodišču, predsednikov namestnik najvišjega dohodarstvenega urada in sodišča za patente, vitez Štefanovega in Leopoldovega reda, imejitelj častne medalje za 40-letno službovanje in jubilejne spominke medalje. Pozemski ostanki pokopani so se prevodili v petek dne 3. t. m. ob 3/4. na 3. uro iz hiše zalosti VIII. Piaristengasse 26 v župno cerkev pri Maria Treu. Tu so se blagoslovili in slovesno prevedli v Frohnleiten pri Gradcu, kjer počiva pokojni njegov sin in se danes ob 4. uri popoldne po zopetnem blagoslovljenju polože k večnemu počitku na tamošnjem pokopališču v rodbinsko grobnico. Za pokoj duše pokojnika se bodo v torek dne 7. t. m. ob 9. uri zjutraj v zgorej rečeni župni cerkvi darovale sv. maše.

Pokojni Filip Abram se je rodil v Tupeljah na Krasu v kobljeglavski občini. Bil je brat bivšega večletnega deželnega poslanca in deželnega odbornika, odvetnika gosp. dr. Josipa Abrama in nečak kanonika stolne cerkve preč. g. Abrama. Služboval je najprej v Cerknem, potem v Gorici, v Pazinu, v Cervinjanu, odkoder je prišel za sodnika v Tolmin. Iz Tolmina bil je na lastno prošnjo premeščen za sodnika v Trzin in je ostal tam, dokler ni postal deželnosodni svetnik pri c. kr. deželnem sodišču v Trstu. Pozneje je bil imenovan za višjega deželnosodnega svetnika pri nadsodišču v Trstu in je ostal tam, dokler ga niso imenovali za dvornega svetnika pri najvišjem sodnem in kasacijskem dvoru na Dunaju. Kasneje je prišel v pravosodno ministerstvo kot ministerjalni svetnik, a povrniti se je moral zopet k najvišjemu sodnemu in kasacijskemu dvoru kot dvorni svetnik, ter umakniti se nekemu Nemcu, ker je to zahtevala modrost naših vladnih krogov. Ker pa niso mogli zanikati njegove izvanredne nadarjenosti, pridnosti in spretnosti, imenovali so ga kasneje za senatnega predsednika pri omenjenem najvišjem sodnem dvoru. Pokojnik je bil zaradi svojega blagega značaja in srca neizrečeno ljubljen in visoko spoštovan od vseh, ki so ga poznali in so imeli priliko z njim občevati. Svoje slovenske narodnosti se je zavedal vedno in povsod. Bil je skrajno ljubeznjiv nasproti vsakemu. Občeval je jako prijazno z vsakim, bodisi pa ta gospod ali pa navaden kmečki delavec. Oholosti ni nikdar poznal. Neizrečeno je ljubil svoj rojstni kraj, katerega je obiskaval vsako leto in lepo je bilo videti visokega gospoda, ko se je tako ljubeznivo pogovarjal s svojimi kmečkimi rojaki in pri ti priliki rekali so ljudje: Oh kako ponižen je ta gospod Filip, saj se da z njim lažje govoriti, nego z nobenim sodnim slugo. Ostal je vedno oni ljubezniv gospod Filip, kakoršen je bil takrat, ko je bil še študent. Z jedno besedo: z Filipom Abramom izginil je mož stare slovenske korenine in mož visoke izobrazbe, posebno v svoji sodniški stroki, mož, ki je, ne na bi kdo za to vedel, vedno in povsod šel na roko in pomagal s svojim uplivom zatiranim svojim slovenskim rojakom. Za to pa časten mu spomin med nami, in večna luč naj mu sveti.

Imenovanje in premeščenje. — Sodni tajnik pri okrožnem sodišču v Gorici, g. baron Ivan Falcke pl. Lillenstein, je imenovan za sodnega svetnika pri okrožnem sodišču v Rovinju. Na njegovo mesto pa pride sodni tajnik g. dr. Teodor Stegü, ki je bil pridelen pravosodnemu ministerstvu.

Osebnostne vesti. — Sodni pristav v Tolminu g. dr. Karol Snider je pridelen pravosodnemu ministerstvu. Avskultant g. Just Dietz pa pride k okrajni sodnji v Tolmin.

Za „Šolski Dom“ je prejelo predsedništvo od trgovske trdke Konjedice Zajec 10 K 80 vin. Hvala!

„Russklj kružok“ priredi danes v soboto zvečer v dvorani „Slovenske Čitalnice koncert z vspešnim, katerega smo že priobčili. — V vspešnem so izbrani komadi ruskih in slovenskih pesmi ter skladbe raznih skladateljev. Svojo soudeležbo je zagotovil gospod Janko Kras-

nik, znani tenorist „Glasbene Matice“ iz Ljubljane. Ker ima mlado društvo pokrili v primeri k dohodkom jako velike mesečne stroške, pričakuje odbor množestvilne udeležbe. Po pripravi soditi, obeta biti koncert jako zanimiv; z veseljem slišimo, da je tudi zanimanje za koncert veliko. — Listki za vstopnice in sedeže se bodo prodajali danes zvečer pred koncertom pri blagajni.

Oddaja gradbenih del bohinjske železnice na črti med Podbrdom in Gorico. — Ravnokar se so razpisala gradbena dela bohinjske železnice na črti med Podbrdom in Gorico. Delo se odda v devetih delih. Prvi del se nahaja med Podbrdom in Hudajužno od km 35-550 do km 42-044 in je dolg okolo 6-495 km. Drugi del sega od Hudajužne do Kneže km 42-044 in km 48-755 in je dolg okolo 6-806 km. Tretji del je oni med Knežo in Bačo med km 48-755 in km 54-790 in je dolg 5-774 km. Četrti del se nahaja med Bačo in Logom med km 54-790 in km 61-030. Njegova dolžnost znaša torej 6-150 km. Peti del med Logom in Ajbo, nahajajoč se med km 61-030 in km 67-412, je dolg 6-387 km. Šesti del sega od Ajbe do Anhovega in leži med km 67-412 in km 73-608 in meri okolo 6-180 km dolžine. Sedmi del med Anhovem in Sabotinom, leži med km 73-608 in km 79-360 in meri na dolžnost 5-745 km. Osmi del je oni med Sabotinom in St. Maurom in sicer med km 79-360 in km 86-066. Ta del je dolg kakih 6-678 km. Deveti del pa je oni med St. Maurom in St. Petrom, namreč med km 86-066 in km 92-850. K temu delu spada tudi zvezna črta med državnim kolodvorom goriskim in med kolodvorom južne železnice od km 0-000 do km 0-376. Po tem lakem znaša dolžnost tega dela kakih 7-173 km. Deli 1. do 3. kakor tudi 4. in 5., oddajo se le kot celota, dočim se oddajo deli 7., 8. in 9. tudi vsak zase in se vsled tega vložijo ponudbe lahko za vsakega posebe.

Dela se bodo morala izvršiti tako le in sicer: Do 1. decembra 1904. mora biti že vse pripravljeno za pokladanje železnih mostov. Do 1. junija 1905 pa mora biti vse dogotovljeno, da se začnejo izvajati po tem času tehniška dela in mehanizmi pri napravah za oskrbovanje vode. Do 1. avgusta 1905. pa morajo biti dovršena že vsa navršna stavbena dela, tako da bodo s 1. sept. 1905. lahko že vozili vlaki, s katerimi se bode prevažal material. S 1. oktobrom 1905. pa se izroči železnica javnemu prometu. Podrobni načrti za vsa ta dela, kakor tudi potrebne tiskovine za napravo ponudb, vsi proračuni in vsi dotični natanjnejši pogoji, se nahajajo pri c. kr. ravnateljstvu državnih železnic na Dunaju VI., Gumpendorferstrasse 10 in pa pri c. kr. vodstvu železniških del v Gorici. Zapečateni ponudbe dospeti morajo najdalje do 29. aprila t. l. dopoldne na vložni zapisnik c. kr. ravnateljstva državnih železnic na Dunaju VI., Gumpendorferstrasse 10. Ponudbe se odprejo še isti dan ob dveh urah popoldne. Gledé svoje ponudbe je vsak ponudnik obvezan do 20. maja 1903. Varščina znaša in sicer za 1., 2. in 3. del 450.000 K, za 4. in 5. del 360.000 K, za 6. del 75.000 K, za 7. del 100.000 K, za 8. del 80.000 K in za 9. del 85.000 K. Varščina se mora vložiti pred vložitvijo ponudbe in sicer se mora ista vložiti pri glavni blagajni c. kr. državnih železnic na Dunaju I., Elisabethstrasse 9.

Glede dovozne ceste na kolodvor bohinjske železnice, kakoršno je predlagalo goriško mestno zastopstvo, se bo vršilo te dni vsled naročila železniškega ministerstva po nekem višjem zemljemercu na licu mesta ogledovanje in proučevanje. Mestni magisirat opozarja na to vse stranke, preko katerih zemljišč in stavb se bi imela izpeljati ta dovozna cesta, naj ne delajo omenjenemu zemljemercu pri njegovem poslu nobenih ovir in situacij ter naj puste pri miru vse znake in znamenja, ki bi se napravila pri ti priliki.

Afera Pallich-Lenassi. — Tržaško namestništvo je podelilo tukajšnjemu knjigotrcu in tiskarju Pallichu širšo koncesijo za njegovo tiskarno. Ta zadeva je prišla v zadnji seji tukajšnje trgovske zbornice na razgovor. Pri ti priliki je jako ostro govoril državni poslanec in član trgovske zbornice Lenassi, ter je imenoval Pallicha policijskega vohuna. Ta opazka je baje cikala na okolnost, da je takrat, ko je bil naš cesar v Gorici, bil tudi Pallich med onimi štirimi kolezarji, ki so se vozili ob cesarjevi kočiji. Pallich, ki je rezervni častnik, poslal je vsled tega dva častnika kot sekundanta k Lenassiju ter ga pozval na dvoboj. Lenassi pa je raje svoje žaljive besede preklical, nego da bi se dvobojeval. To je gotovo najpametnejše, kar je mogel

storiti Lenassi. S tem je namreč ostal zvest svojim „krščanskim“ načelom, ki so odločno protivna dvoboju, a si ob enem tudi ohranil zdravo kožo, za katero mora biti vsakemu nekoliko mar.

Raznašanje pism po mestu. — V sredo dne 1. aprila začeli so pismo-noši raznašati pisma ob 7. uri zjutraj.

Kolesar je prišel pod voz. — V nedeljo se je peljal na kolesu strojar France Makuc po cesti proti soškemu mostu. Za njim pa pridrdra na vozu v naglem teku hlapec g. Fogarja, Ivan Vončina iz Lokovca, ter zadene tako hudo ob kolo in ob Franceta Makuca, da je ta padel iz kolesa, kolo pa prišlo pod voz, in je je voz kakih 50 korakov vlekel za seboj in je popolnoma pokvaril.

Med zakonskima Ivanom Pirjevicem in njegovo ženico prišlo je do spopada. Pirjevec, ki nosi na hrbtu že sedem križev in pol, prišel je nekega večera v tem tednu preveč „ginjen“ domov. Žena, kateri ni ta ginjenost prav nič ugajala, jela ga je oštevati, pa ni ostalo pri besedah, ampak stopla sta se celo. In tu je bila šibkejša zakonska polovica mož, kajti našeskalga ga je njegova stara tako, da je prišel iskat zdravniške pomoči v tukajšnjo bolnišnico usmiljenih bratov.

Pretep v St. Petru. — V nedeljo so se v St. Petru topli. Pri ti priliki je neki Bizjak hudo ranil na glavi Ivana Blažico, kateri se je prišel zdraviti v tukajšnjo bolnišnico usmiljenih bratov.

Iz Solkana nam pišejo: Dne 29. marca je udaril na cesti Josip Čičigoj Matijo Šuligoja tako močno po glavi, da se je slednji moral podati k zdravniku. Dne 30. pa so se zopet topli in sicer v zasebni pivnici gospe Rože Gorjan. Mizarja Josip Gomišček in Anton Bašin naklestila sta tako hudo Miho Hledeta, da je moral iskat zdravniške pomoči. Isti dan pa je pretepal Andrej Golob celo lastno mater in je dajal na javni cesti veliko pohujšanje. Kakor se vidi, ima sodnija z našimi Solkanci vedno več posla. Zeleti bi pa bilo, da bi se v Solkanu taki in jednaki slučaj ne ponavljali. Ako hočemo biti že napredni, potem bomo napredni v dobrem, nikakor pa ne v slabem.

Čepovanski izvirk. — Med raznimi načrti, od kje in kako dobiti vode za naše mesto, je tudi oni, da bi se napeljala voda iz čepovanskih izvirkov v naše mesto. V ta namen podala se je posebna komisija v Čepovan, da bi se pogajala z lastniki izvirkov. Vsi lastniki izvirkov pa so se baje izrekli proti temu, da bi odstopili svoje izvirkove mestu. Zato pa misli tukajšnja mestna uprava vkriniti vse potrebno, da bi se omenjeni lastniki izvirkov primorali k odstopu svojih pravic potom eksproprijacije.

Morsko zdravilišče v Gračežu. — Odbor morskoga zdravilišča v Gračežu naznanja, da se bode letos vzprejelo in sicer brezplačno 50 otrok iz goriškega mesta in iz goriške dežele v zdravilišče. Starost otrok je določena od 6 do 12 let. Prošnje, opremljene z zdravniškim spričevalom o cepljenju koz, z ubožnim in krstnim listom, predložijo naj se za mestne otroke potom tukajšnjega magistrata, za otroke z dežele pa potom dotičnih okrajnih glavarstev najdalje do 15. maja t. l. omenjenemu odboru. Na prošnje, ki bi se vložile kasneje, se odbor ne bo oziral.

Sneg. — V torek je pobelil sneg višine trnovskega gozda, Čaven in Nanos, ter se s tem, kakor upamo od nas poslovi. Na bližnjih gorah beli sneg, v dolini pa beli cvet. Lep prizor!

Najdene reči. — Plavo žensko čepico so našli v ulici Dogana. Nahaja se zdaj na policiji. Tam se nahaja tudi škatljica s šestili, katero je nekdo izgubil.

Izginil je vojak. — V torek zjutraj je našel neki Kraševac iz Ločnika na železniškem mostu bodalo nekega vojaka. Nesel je koj na policijo. Kmalu so se prepričali, da je bilo to bodalo nekega vojaka, ki je služil pri tukajšnjem pešpolku št. 47. Vojak se imenuje France Etlle in je izginil iz vojašnice v pondeljek popoldne. Vse je mogoče, da je kam pobegnil, ali tudi ni izključeno, da bi se ne bil usmrtil.

Velik požar v Korminu. — V noči od srede na četrtek okolu polnoči nastal je v Korminu v mizarski delavnici I. Gnota ogenj, ki se je koj razširil na vse poslop e in je tudi uničil. Škoda se ceni na 70.000 K. — Gnot je bil zavarovan.

Zopet jeden korak naprej. — V sredo se je vršila na deželnem sodišču v Trstu kazenska obravnava izključno v slovenskem jeziku. Slovenska je bila obtožnica, v slovenskem jeziku jo je zastopal državnega pravdnika namestnik in istotako je tudi seveda za-

govarjal zagovornik svojega varovanca v slovenskem jeziku. Vse to pa je tako naravno in opravičeno, da se mora res čudno zleteti vsakemu pametnemu človeku, ako se to po časopisih zabilježuje kot nekaj posebnega. In vendar je to nekaj posebnega, ker se je to na deželnem kot kazenskem sodišču v Trstu še le prvi krat dogodilo. Kakor rečeno, je to tako naravno tako upravičeno, da se vrše pri deželnem sodišču v Trstu proti slovenskim strankam slovenske obravnave, da bi ne smelo priti nobenemu pametnemu in količjak pravicoljubnemu človeku niti na um se spodtikati nad takimi stvarmi, in vendar so zagnali italijanski listi tak nesramen šunder zaradi tega, kot da bi se moral zaradi tega Trst podreti. No, pustimo jim to veselje in nadejamo se, da se bo pri deželnem sodišču v Trstu v interesu pravice in resnice odlej vedno tako godilo. Ob enem pa častitamo na tem mestu onim tržaškim činiteljem, ki so z vso odločnostjo toliko časa razbijali trdi led, dokler ga niso konečno vendarle prebili.

Biškote na korist družbi sv. Cirila in Metoda slovenski rodoljubi zahtevajte v vsaki prodajalni in pekarni. Ti biškoti so najboljši. Naročila sprejema družbin založnik S. H. Škerl, Sv. Ivan pri Trstu.

Princezinja Lujiza. — Poroča se, da so zadeve princezinje Lujize sedaj urejene. Potrebno je le še pritrldilo avstrijskega dvora. Princezinja bi imela odalej naslov: „Kraljeva visokost Toskanska“.

V pisarni Seltz-ove tiskarne nasproti semenišču št. 12. v Gorici, prodaja se po znižani ceni — 2 kroni 60 vin.

Veliki teden
all
Velika noč,
spisal prof. A. Marušič.

Knjiga se pošilja po pošti po povzetju. Kdor pa denar že z naročilom pošlje, naj pridene še 20 vin. za pošto.

Anton Kuštrin
Gosposki ulici h. šte. 25,

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3 4, 5. Več vrst riža. Milsveče prve in druge vrste, namreč po 1/4 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Znideršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih najmanje po 5 Kg. na vse kraje.

Tomaz Seljak,
sobni slikar in pleskar
v Podmelcu na Tolminskem,

priporoča se slavnemu občinstvu za vsa v to stroko spadajoča dela, kakor: slikanje sob, napravljanje različnih napisov, tudi z oljnati barvami na desko, vsa v pleskarsko stroko spadajoča dela itd. itd. Delo lepo in cene zmerne.

Teodor Slabanja,
srebrar,
v Gorici, ulica Moreli 12,

priporoča prečast. duhovščini za izdelovanje cerkvenih posod in orodja. Pripravo cerkvenega orodja olajšuje revnim cerkvam s tem, da daje tudi na obroke. Obroke si pa preč. p. n. gospod naročevalec sam lahko določi.

„Krojaška zadruga“

Gorica,

Gosposka ulica št. 7.

Ravno došle

so zadnje novosti raznega krojnega blaga za spomladansko in letno sezono, kakor: Volne, perkal, Oksfort, Batist, satin, Zefir, svilo za prati, Tennis, Pique bele in barvane. — Moška sukna po vsaki ceni in veliki izberi. — Nadalje ima bogato zalogo platna, Chifona in prtebine, hlačevine, volnene odeje, kovtrov, bombaževine, žepnih rut, robcev, ovratnikov, naprsnikov in raznih drobnin.

Preproge, zagrinjala in pogrinjala iz volne in bombaževine. — Tudi se še naznanja slavnemu občinstvu, da se razproda vse od prejšnjih sezon zaostalo blago pod lastno ceno.

Na zahtevo stranke pošiljajo se uzorci poštine prosti hitro in točno.

Konečno se naznanja slavnemu občinstvu, da so cene tudi vsemu novemu blagu tako nizke, da se ni bati nikake konkurence!

Cene so stalne!

Zdaj se nudi rojakom v mestu in na deželi prilika za pošteno in solidno postrežbo!

Velika zaloga šivalnih strojev vsake vrste za šivilje, krojače in čevljarje.

Edino zastopstvo

Pffafovih šivalnih strojev,

kateri so svetovno znani na trpežnosti in dobroti, ter so najsposobnejši za vsake vrste del, kakor tudi za vezanje, rekamiranje, so edini, ki se jamčijo za 10 let.

Konkurencija je pri nas izključena in nemogoča!!

V zalogi imamo tudi

burska dvokolesa

ter

angleške „Helikal Premier“ in „Regent“.

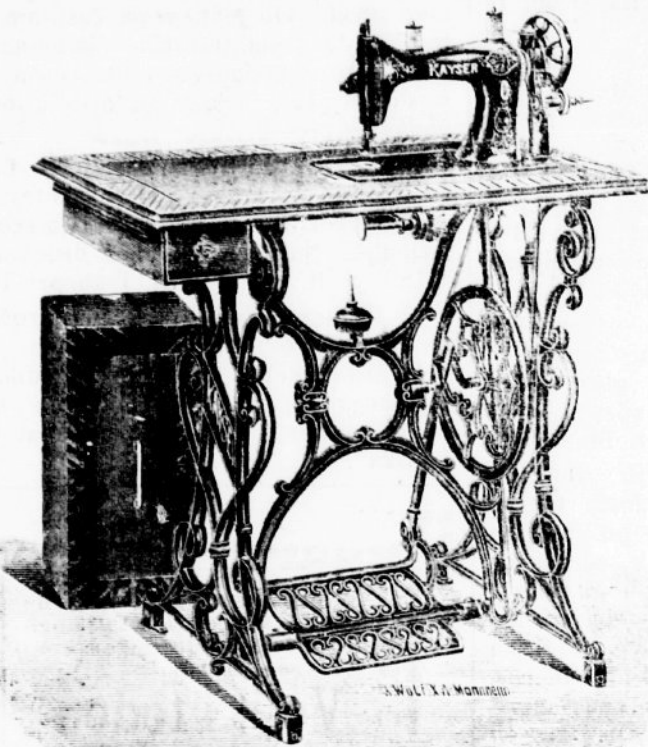
Cena je od 180 K naprej.

Prodajata tudi slamoreznice in stiskalnice, puške in samokrese vsake vrste. — Komat šivank za šivilje stane v Gorici le 70 vin. — Edina mehanična delavnica za popravo šivalnih strojev in dvokoles.

Za obilno naročbo se priporočata sl. občinstvu udana

Saunig & Dekleva,

ulica Municipio št. 1.

V odlikovanem fotografskem atelje-u

Anton Jerkič,

v Gorici,
Gosposka ulica št. 7
drugo nadstropje

izdelujejo se vsa v fotografsko stroko spadajoča dela v najmodernejšem stilu in neprekosljivo natančnostjo po jako zmernih cenah; priporoča se tudi v izdelovanju krajevnih in drugih razglednic, ki so prisnane kot najlepše.

Z odličnim spoštovanjem se priporoča

Ant. Jerkič,
fotograf.

Zahvala.

Z dolžno hvaležnostjo javno naznanjeva, da nama je izplačala slavna zavarovalnica za življenje „Janus“ na Dunaju, hitro in točno glavnicu v znesku, za katerega je bila zavarovana naju pokojna hčerka Ana Blažič, s polico od l. 1898.

Gorica, 8. marca 1903.

Anton in Jožefa Blažič.

Podružnica v Trstu, Corso Stadion št. 16.
Okrajno zastopstvo v Gorici, Semenška ulica št. 3.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8

priloga

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih,

briskih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunajska cesta št. 15 v Medjatovi hiši v pritličju

vzprejema zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in poljskih pridelkov proti požarni škodi, kakor tudi zvonov proti poškodbi.

Pojasnila daje in vzprejema ponudbe ravnateljstva zavarovalnice v pritličju Medjatove hiše na Dunajski cesti v Ljubljani, a tudi po slovenskih deželah nastavljeni poverjeniki.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“ je edina slovenska zavarovalnica. Zavaruje pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

ROJAKI! Zavarujte svoje imetje pri domačem zavodu!

Vsaki gospodinji

je čestitati, ki glede na zdravje, prihranek in dobri okus uporablja Kathreiner-Kneippovo sladno kavo.

Vljudna prošnja: Pri kupovanju ne zahtevajte samo sladne kave, ampak izrečno vselej — Kathreinerjevo — Kneippovo sladno kavo in odjemajte jo le v izvornih zavojih, kakršnega kaže ta podoba.

Cena zavoju 50 vinarjev.
vsečina 500 gramov.

Pri svetem Antonu Padovanskem

PRVA ZALOGA

cerkvenih oblek in nabožnih stvari.

Trst, Via Mude vecchia št. 2 (za mestno hišo)

Dobi se bogata izbira pianet, dalmatik, pluvial, humeral, roketov kvadratov, kolarjev Leo, prsnikov, misalov, brevirjev, ritualov, diurnov in neštivilno nabožnih različno fino vezanih kujig, svečnikov, križev, svetilnic, kelihov, ciborjev se srebrno kupo.

Jedina zaloga za celo Primorje kipov o vsakovrstni velikosti in kvaliteti, umetniško delo v romanskem kartonu, priporočljivih posebno za vlažne cerkve.

Zaloga sveč iz čistega čebelnega voska kakor tudi mešane sveče I. in II. vrste, podob, vencev, križčev in svetinj vsakovrstnih.

Lastna izdelovalnica palm iz umetnih cvetlic in vsakovrstnih drugih del spadajočih k bogočastju, izvršijo se vezenja (ricami) najfinejša za zastave, pregrinjala i. dr.

Popravlja se vsakovrstne stvari za ceno, pri kojoj je izključena vsaka konkurencija.

Naročitve se izvršijo točno in hitro.

Ob nedeljah in praznikih je prodajalnica zaprta.

Z odličnim spoštovanjem

Anton J. Vogrič.

GORICA

(Večerno izdanje.)

Izhaja vsak rek in soboto ob 11. uri predpolno za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pada na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodaja se v Gorici v tobakarni Schwarz v Solskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevem tekalšču po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v "Narodni tiskarni", ulica Veturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo "Gorice". Oglasi se računijo po petim vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Demonstracije v Zagrebu, pa še to in ono.

Dijaške demonstracije v Budimpešti, dijaške demonstracije v Italiji, dijaške demonstracije v Zagrebu!

Vidi se, kakor bi učeča se mladež v raznih krajih začela razumevati stereotipen rek narodnih politikov tu in tam, rek, ki se glasi: „Mladina ti naš up! in bi hotela to pokazati na pribit način.“

Ali seveda! Način, kako opravičuje ta demonstrujoča mladina gorenji rek, je nad vse različen, pa tudi vreden, da se z njim pečamo na tem mestu, ker je poučljiv v več kot jednem oziru.

Dijaki v Budimpešti so na „javnem delu“ že jeden celi teden. Pričeli so v proslavo obletnice Kossutove smrti, a ker tega povoda demonstracijam ni več, demonstrirajo vsaki dan za katero koli narodno ali politično „zadajo“ ter se navdušujejo zdaj za onega, zdaj za tega političnega junaka madjarsko-košutovskih idej. Svoje navdušenje pa hočejo vsiliti tudi drugim ljudem in to se dogaja čisto na način, da morata biti za pričo tudi policaj in vojak. Ali čim vztrajneje pojavlja budimpeštanska vseučiliška mladež svoje „patriotično delovanje“, tem manj jo ovira na tem politična oblast, ter jej pušča svoje veselje. Saj je prišla do prepričanja, da te demonstracije niso, kakor bi se izrazil poslanec Košutovec Bartha, „nevarne državni madjarski ideji“.

V Italiji so se dvignili pa kar dijaki srednjih šol in sicer proti odredbi naučnega ministra Nasi-ja, vsled katere odredbe bo odslej nekoliko strožja pela pri izkušnjah na srednjih šolah in zlasti pri zrelostnih izpiti. Minister Nasi-jev nos je namreč izvohal, da je srednješolski mladini italijanski nad vse neprijeten šolski pouk in da jej bolj prija pohajanje in „fucanje“ za razvalinami klasičnih stavb, govorečih o slavi in napredku nekdanje Italije, nego pa čepenje v šolskih klopih ob predavanju „dolgočasnih“ profesorjev; pa tudi to ni ministerstvu ostalo skrito, da vlada na ital. srednjih šolah nekaj protekcijski zistem, ki omogočuje marsikateremu gosposkemu malopridnežu dobro šolsko spričevalo, ki bi zaslužil tri kljuke. Toda odredba naučnega ministra „ukazeljni“ ital. mladini

ni prišla o pravi uri in on, minister, ki je svojo odredbo izdal iz bojazni za boljšo bodočnost Italije, je moral doživeti, da ga za to skrb dijaštvo na svojih shodih nazivlje z „Atilo narodnih učnih zavodov“ in kliče na javni ulici: „Doli z ministrom!“ In ta italijanska mladež je s svojimi demonstracijami dala najboljše spričevalo o duševni atmosferi pri svojih stariših, vzgojiteljih in učiteljih in najboljši up za slavo Italije.

In vendar je italijansko časopisje in italijanski parlament bolj na strani razposajenih srednješolskih paglavcev nego pa na strani naučnega ministra! —

V primeri z demonstracijami v Budimpešti in v Italiji, pa so dijaške demonstracije v Zagrebu vse nekaj drugega.

Dočim je smoter madjarskim vseučiliščnikom povse krivičen, ker izdajsk nasproti državi in vladarju in smoter ital. srednješolcev znak žalostne propalosti učeče se mladine, pa je smoter hrvatskega dijaštva tak, da bi ga moral odobravati vsak pravico ljub, ako bi bilo mogoče odobravati tudi ono, kar je temu smotru dalo vidno obliko — namreč demonstracije.

Dijaštvo v Zagrebu je dalo — četudi mladinski nepremišljen — dušek skrajno žaljenemu narodnemu čutu. To kar doprinašata na Hrvatskem Nemeč in Madjar v škodo in nesrečo bratskega nam naroda, presega že vse meje dovoljenega na tujih tleh. Nemeč si prilastuje na hrvatskih tleh vse najboljše gospodarske postojanke ter vjeda narodu grizljeje tako rekoč izpred ust. Nemci se šopirijo ondi z raznimi podjetji, na katerih trpe domačina le še kot sužnja nižje vrste in čisto še to ne; baš to je mnogo krivo ogromnemu izseljenju naroda v inozemstvo.

Ako iščemo uzroka dejstvu, da se je n. pr. samo meseca februarja t. l. izselilo 17.000 Hrvatov v Ameriko, tedaj je gotovo, da ga najdemo v precejšnji meri v preplavi Hrvatske z nemškim elementom ter v nezaslišanem postopanju Nemcev s hrvatskim ljudstvom. Ali ne le to. Nemci so začeli že prav po konci nositi glavo na Hrvatskem ter se smatrajo že tako za gospodarje ondi, da se jim ne zdi niti vredno vpoštevati hrvatski narod in njega jezik na najvažnejšem

kraju t. j. v javnosti in v družbi. Prišlo je celo že tako daleč, da smatrajo Nemci posamezne naselbine na Hrvatskem, kakor n. pr. mesto Sisek v Slavoniji, Karlovec in dr. za čisto nemška mesta, kjer je čuti na javni ulici, v družbah in društvih vedno več nemščine. V zadnjem času so se vrgli Nemci pa z vso vnemo samogoltnih politikov na središče Hrvatske, na mesto Zagreb, kjer že odmeva nemščina skoro po vseh manj narodnih prodajalnih in gostilnih in se predrzno šopirijo nemški napisi na mnogih trgovinah. Ako to počestje nemških parazitov ni moralo konečno odpreti oči hrvatskim rodoljubom in vsemu ljudstvu, pomenilo bi, da našim bratom Hrvatom ni več nobene pomoči. Zavest, da grabežljivi German hoče na njega lastnih tleh vpihniti luč življenja hrvatskemu narodu, je udarila zdaj prvokrat z elementarno silo na dan. Nič manj ko Nemci pa so predrzni tudi Madjari na Hrvatskem, kar dokazuje samomadjarski napis na poslopiju prometnega urada na kolodvoru državne železnice v Zagrebu. Madjarska vlada, ki s svojim postopanjem daje izraz madjarskim trditvam, da je obstanek hrvatskega naroda le še vprašanje časa, si prav nič ne stori iz stremljenja hrvatskih rodoljubov po ohranitvi narodne individualnosti Hrvatov, marveč zatira vsako narodno gibanje z jekleno roko. To je ta vlada zopet pokazala o priliki teh demonstracij. Rekli smo, da so oficijozni elementje tako v Budimpešti kakor v Italiji uprav na strani ekscendentov t. j. za nemoralne svrhe razsajajoče mladine; a v Zagrebu, ko je mladina dala duška skrajno žaljenemu narodnemu čutu, ker je ta mladina na svojih tleh pokazala svoj narodni ponos nasproti preoholosti tujega elementa, — v Zagrebu so vladini pandurji delali z dijaki kakor s klavnimi žrtvami! A ne le to! Vlada je ukazala obratnemu vodstvu južne železnice, da baš vsled demonstracij nima zamenjati madjarskega napisa s hrvatskim, marveč da s tem počaka na neodločen čas. S tem je zagrebški ban naravnost povedal, da hoče še nadalje podpirati madjarsko politiko, stremečo za popolnim uničenjem hrvatskega naroda.

Ako pa bode to vedenje madjaronov obrodilo dobre sadove, to je pač drugo vprašanje.

Hrvatski narod se je čudovito probudil in vidi zdaj, koliko se mu je nakopičilo v domovini smrtnih sovražnikov. S temi sovražniki hoče bratski nam narod popolnoma pomesti in bode tudi pometel.

Zveseljujoče dejstvo je, da je to očiščenje slovanskih zemelj od tuje navlake popolnoma nova faza v slovanski politiki in glavni pripomoček k osamosvojenju slovanskih narodov.

Kaj pa mi Slovenci? Ako pogledamo po domovini okrog, vidimo tudi mi strašno mnogo, našemu narodnemu obstanku nevarne tuje navlake.

Nočemo navduševati za nasilja, ali to moramo reči, kadar začnemo s čiščenjem svojega onesaženega doma mi Slovani tu in tam, — bode dela polne roke!

Dopisi.

Iz Tomaja. — V ponedeljek dne 30. marca so pričeli voziti prvo kamenje za novo napajališče, ki se ima zgraditi v Tomaju. Prošnja, uložena pred štirimi leti se je ugodno rešila. Dobili smo podpore 6000 K in sicer od slavne c. kr. vlade 4000 K in od visokega deželnega zbora goriškega 2000 K, za kar smo jima zelo hvaležni. Posebno se zahvaljujemo tudi blagorodnemu gospodu sezanskemu glavarju Rebeku, ki je mnogo pripomogel, da smo dobili od vlade tako veliko podporo. Radi tega napajališča se sedaj vrše v Tomaju neke čudne stvari.

Pred štirimi leti, ko se je prosilo podpore za napajališče, je bil enoglasno odločen prostor, katerega je bilo že prejšnje županstvo takorekoč odločilo v ta namen. Prejšnji župan g. P. in tedanji načelnik g. A. Šonc, sta odmerila ta prostor bodočemu napajališču. V starešinstveni seji se je potem, pod županom g. Černetom, sklenilo, da bode tam napajališče in napravilo prošnjo, ki jo je podpisal tudi tedanji podžupan Vran. To se je tudi razglasilo z razglasom, prabitim na občinski deski. Bilo je vsem prav. Vse je bilo zadovoljno. Vedeli pač niso, koliko bo podpore. Sedaj, ko so zvedeli, da je prošnja rešena, podpora zagotovljena, so pričeli se gibati in praviti, da ni napajališča na primernem kraju. Sestaviti so si celo dali neko protestno polo, v kojeh so zahtevali, da naj se jim dela napajališče na drugem kraju, ali pa da

loparjem in zamahne najprej po Sokratu, potem po drugih, samo Pindaru prizanesi.) Ti ponočnjak, potepuh, pijana klada, lena para! — Vi malovredneži, netopirji, čuki, sove...!! — (Vsi se razkrope, le Pindar in Ksantipa ostaneta.)

Peti prizor.

Pindar, Ksantipa, Drakon in Kleon.
Drakon: (Pridrvi z golo sabljo na oder, se izpodtakne in pade kričeč.) V imenu postave! — (Zadere se kvišku.) Kaj pomeni ta kanibalski krik?! — (Zagleda Ksantipo.) Tipka, ti tukaj z loparjem! — To je atentat! —

Kleon: Če je lopar tukaj, Sokrat ni daleč. —
Pindar: (Vznemirjen.) Ni daleč, izginil je ravnokar. (Se zopet zamisli.)
Ksantipa: Kleon! — Povem ti, raje v Tartar, nego še kedaj v zakon. — (Začuje se od daleč smeh, petje in glas harmonike.)

Drakon: (Kakor besen.) Tri sto izgubiti ne smemo niti sekunde. — Par

LISTEK.

Sokratov god.

Veseloigra. — Spisal Soški.

(Konec.)

Sokrat: (išče po zapisniku.) Drakon moj, ti stojiš pod vplivom polne lune. — Tukaj notri je sicer nekaj črnega pepela na belem papirju, a o Paragrafu Janezu ni ne duha, ne sluha. (Vrne Drakonu zapisnik.)

Drakon: (pusti Terzita iz rok.) In vendar mi je tako povedal!

Terzit: Kdo pa?

Drakon: Paragraf Janez.

Sokrat: (se smeje.)

Terzit: (Odločno.) Tukaj, gospod Sokrat, je priča, da si nisva jaz in gospod Paragraf niti v šestnajstem kolenu v sorodu. Jaz sem Terzit. —

Drakon: Poklic, prosim! —

Sokrat: Penzjoniran junak!

Terzit: Tako je, potrjujem po-
nižno. —

oni — Paragraf. — (Pokaže na Tirteja.)

Terzit: Ta je slep revček, ki ni še svoje dni videl zvitega — paragrafa. —

Drakon: Himel-lauduš, in vendar nekdo je bil! — (Raztogočen.) Tu je bil, videl sem ga, vzel na protokol in zabodel: zato bi moral biti tukaj.

Sokrat: A, če ga ni?

Drakon: Mora biti, — mus!

Sokrat: Bodi no pameten, stric

Drakon! — Ne jahaj preveč svojih nadušljivih paragrafov! — Tu imaš roko in častno besedo, da Paragrafa Janeza ni tukaj. —

Drakon: Kaj — tuga poznaš? —

Sokrat: No, osebno ne, ampak —

Terzit in Tirtej: (se skrivoma smejeta.)

Drakon: (Terzitu in Tirteju.)

Eden od vaju mora z menoj! —

Sokrat: Nehaj vendar, Drakon, nehaj! — Glej, (Pokaže Terzita.) ta je

—

Drakon: (Terzitu in Tirteju.)

Zahvalita vse bogove v Olimpu, da je Sokrat tukaj, drugače ne vem, kaka bi vama pela. (Pozdravi Sokrata in optektekajo se, nevoljen odide.)

Pindar: (Zroč zamaknen v luno, predava s patosom.)

Bleda luna, mila luna
In okrogla luna sploh,
Tebi poje moja struna,
Poje, — toži tužni: — „oh!“

Ti rešeto poezije,
Hipokrene večni vir,
Dokler lampa tvoja sije,
Dihal, pesniji bo Zefir...

Sokrat: (pokaže s prstom za kulise.) Glej Meduzo, Cerbera! — Moja Tipka drmast naravnost proti nam! — Lopar ima v rokah. — Hej, to bo boj; ne boj, — mesarsko klanje! (Vsi zro proti strani, kamor kaže Sokrat, samo Pindar občuduje luno.)

Četrti prizor.

Ksantipa: (pridrvi na oder z

nočejo podpore. Uspeha niso imeli nikakega.

Možje, odprite oči in pogledajte, komu se daste voditi!!

Vodja vsega tega gibanja je bivši odstavljani podžupan Vran ter prejšnji župan in bivši načelnik Vran, ki se mu gradi vodnjak blizu hiše, se je mej prvimi podpisal, da bi se gradil na oddaljenem mestu. Kaki možje da so ti ljudje, sprevidite lahko iz tega, da so sami odločili kraj, kjer se gradi sedaj napajališče, da je Vran sam podpisal prošnjo za to napajališče in da sedaj ravno oni hujskajo ljudstvo, da ni napajališče na primernem kraju. Saj se Vas še spominjamo, g. Vran, kaj ste napravili ob zadnjih deželnozborskih volitvah! Občinarji so vam na Vašo obljubo poverili glas za kandidata kat. narodne stranke; ko ste pa prišli na volišče, ste oddali svoj glas za kandidata liberalne stranke. Kam je šla Vaša obljuba? Vaša možka beseda je splavala po — vinu!

Skazal se je Vran kot „moža“ pri društveni mesnici. Na njegovo prigovarjanje, ki je izviralo iz golega nasprotstva do mesarja Nabergoja, se je ustanovila društvena mesnica; in ravno on jo je tudi po dveh letih spodkopal. Kako, to je Tomajcem jako dobro znano. Bil je namreč denarničar pri mesnici. Spominjamo se Vas, kako ste, ko je bila volitev sedanjega župana g. Č., vedeli vse slabo o prejšnjem županu P. Sedaj pa, kaj ne, da veste pri njemu praviti vse slabo o županu Č. Tako n. pr., da ne gospodari prav z občinskim denarjem. Kako da gospodari, vam lahko povedo pregledovalci računov, ki ste jih nalašč poslali v županijo pregledati; a našli so vse v redu.

Poglejmo nekoliko, kako so gospodarili Vaši sedanji zavezniki, Vi gospod Vran, ki nočete biti več v temi, ki Vas je obsijala svetla luč „Soče“, koje veren in poslušen pristaš ste. Ne zavidamo „Soči“, da ima take može na svoji strani.

Pod županstvom g. P. in načelnštvom g. Šonca, se je zgradilo v Tomaju novo pokopališče. Napravili so je, da se Bogu usmili. Bili so toliko pametni, da so vrgli proč 800 K in si napravili majhno pokopališče, ki nima nobene pravilne oblike. Stvar je ta-le. Novo pokopališče se je imelo delati na zemljišču, ki je oddeljeno od zemljišča pok. g. stotnika Č. z nerabnim klanecem. V namen, da bi i ta klanec zasuli in tako povečali pokopališče ter je razširili do njegovega, je pokojni gospod ponujal tedanjemu županu P. in načelniku Š. precejšno svoto denarja. Ali te modre glave, ki so se bahale, da one vkažejo, niso hotele o tem nič slišati. Pustili so klanec nezasan, dasi ne rabi, in sezidali nov zid, ki naj bi držal zemljo na pokopališču, mesto da bi dali zasuti klanec in bi ne bilo treba zidu, ker omenjeno zemljišče leži v isti legi s pokopališčem. Sedaj bode vsejedno treba zasipati pot, ker iz pokopališčne zida teče umazana voda in vrhu tega bode pokopališče skoro pre-

jih moram vklemiti nocoj! — (Kleon, Drakon in Ksantipa odideta s prizorišča.)

Šesti prizor.

P i n d a r : (Sam.)

Oj vinček, rujni vinček,
Ti kapljica nebeska,
Če tebi vir usahne,
Kaj počne stvar človeška?

(Ozre se oprezno okrog.)

Saj me ne sliši nikdo.
Ti solzno to dolino
Spreminjaš v raj prekrasen,
Ti joka glas otožen
Prerajša v sprev mi glasen.

(Proti občinstvu.)

Ni-li res?
Ti leta vir si hladan,
Ki vtaplja zle sponine
Nesreč, nezgod in tuge,
Prevar in bolečine. —

(Proti občinstvu.)

Oh nektar! —
Oj vinček, rujni vinček,
Ti vir oživljajoči,
Ti duh navdušujoči,
Ti lek okrepčujoči!!! —

majhno. Pri tem so pripravili občino ob kakih 800 K in jej skvarili pokopališče.

Skazali so se pa pri zgradbi vodnjaka „Gradišnica“. Tudi tukaj so dobili podpore 1000 K, a to podporo so vrgli takorekoč v stran. Napravili so vodnjak, ki je poln solčne svetlobe in ne vode. Tomajci pravijo, da se boba ne bi držal. Mojster je zidal bolj s cementom ko s kamenjem, saj je prvega dala občina. Ko je preteklo leto, ni bilo v „Gradišnici“ več vode, dasiravno se je porabilo cementa za dva taka vodnjaka. Mej tem časom, ko je vodo držal, so hitro izplačali mojstru ves denar in kavejjo. Sedaj naj jim popravlja kdor hoče. Govorica pravi, da so imeli prav masten „likof“, da so jim petelinčki po nedolžnem zaklani preključevali vodnjak in vodi dali prsto pot.

Še en dokaz izvrstnega gospodarstva. V Tomaju imamo na dan sv. Petra in Pavla navadni sejm. Ob tem sejmu se pobira od prodajalcev neki občinski davek, takozvana sejmčina. To sejmčina je načelnik Šonc in prejšnji župan P. pobiral skozi deset let in nabrala sta ta dva moža leto k letu po 10 gl. ali 20 K. Ko je pa leta 1899. gospodarskemu svetu odklenkalo in je sejmčina pobiral pooblaščenec župana Č., se je, glej čuda, nabralo 64 K 64 v. Istega, kakor tudi naslednjih let pa se ni sejm zvečal, ampak ostal isti. Tako bi bili lahko nabrali vsaj 400 K več, ako bi šlo kakor gre od leta 1899 naprej, ko se ne nabere nobeno leto manj kot 60 K. — Leta 1899 je zapustil gospodarski svet 800 K dolga naslednikom. Hm, ni čudo, ako se bere med stroški 20 K za „likof“ gospodarskemu svetu.

Davkoplačevalci! Bližajose občinske volitve in nekaterniki se hočejo spraviti z vinom in grdim obrekovanjem na krmilo občine. Bodite previdni! Volite pametne može! Tem se menda cede slinje po mastnih „likofih“ in dobrem teranu, zavžiem na stroške občinarjev. Več prihodnjic.

Eden izmed osemnajsterih.

Politični pregled.

Državni zbor.

Torkova seja, ki je trajala le do pol 3. ure, je bila jako živahna. Takoj začetkom seje se oglašali radikalci dr. Baxa ter se v češkem jeziku mej hrupnimi ugovori nemških poslancev pritožuje, zakaj njegova češka izjava v zadnji seji ni tiskana v zapisniku. Posl. Fressl je kričal na vse grlo in je s pestjo bil ob mizo. Oglasil se je tudi posl. Choc, ki je odgovarjal na mejklice vsenemških poslancev. Minister za deželno brambo je odgovoril na interpelacijo dr. Tollingerja in tovarišev gledé znanega ukaza vojnega ministra proti častnikom, ki so člani zveze proti dvoboju v armadi. Minister je rekel med drugim: Dotični ukaz vojnega ministra ni bil tajen in tudi ne naperjen proti imenovani zvezi, ki hoče omejiti dvoboje. Vojni minister je prepovedal častnikom to zvezo, ker hoče, da je v armadi gledé dvoboja enotno prepričanje, kakor je določa statut za častni svet. V tem oziru mora odločevati le vojna uprava, sicer bi bile mogoče škodljive kolizije. S tem odgovorom pa večina zbornice ni bila zadovoljna. Zato sta koncem seje predlagala poslanca Choc in dr. Tollinger, naj se v bodoči seji otvori razprava o ministrovega odgovoru. Zbornica je sprejela ta predlog.

Vlada je v terek tudi predložila nov načrt zakona v obrambo proti svinjski kugi. Gnjezdo te kuge je bilo v Ameriki, od koder so jo zanesli na Angleško in otod v ostale evropske dežele. Pri nas v Avstriji se je svinjska kuga pojavila v višji meri spomladani leta 1895, ko je tudi na Dolenjskem pocepalo mnogo prašičev. Vlada je že dne 9. junija 1895 izdala naredbo proti razširjanju svinjske kuge, toda tedanja sredstva niso zadoščala.

Leta 1898 pa so razni poslanci v zbornici zahtevali ostrejšo naredbo proti svinjski kugi. Vслед teh predlogov je vlada izdala novo naredbo z dne 2. maja 1899, šte. 81. Ta naredba določa, da se morajo pobiti oboleli, pa tudi vsi sumljivi prašiči, ki so v bližnji dotiki z obolelimi. Naredba določa tudi odškodnine za pobite obolele in sumljive prašiče.

Ta naredba pa je dajala povod raznim pritožbam. Pokazalo se je namreč večkrat, da so bili kot sumljivi pobiti

dobil nezatno odškodnino, ako ni imel hlevov v redu, ali če kuga ni bila naznanjena politični oblasti. V takih slučajih so prodali zaklane prašiče in otegnili vse komisijske troške. Se ostrejša, oziroma za posetnike naravnost nesrečna je določba v odstavku tretjem paragrafa 5. imenovane naredbe. Ta določa, da za pobite živali posestnik ne dobi nobene odškodnine, ako je bil le eden okužen prašič z Ogrskega, oziroma Hrvatskega, in se je pri njem kuga pokazala v teku 40 dnuj, ko je bil kupljen. Tako so na Kranjskem vsled te naredbe pobili na tisoče zdravih domačih prašičev, ki so bili slučajno v dotiki z „Ogrom“ ali „Hrvatom“ in terej sumljivi; a posestniki niso dobili nobene odškodnine.

Tako so trpele zadnja leta mnoge družine velike škode. Živnozdravniki sami so naglašali, da je ta določba naravnost krivična in tudi brez uspeha. Dokler namreč morejo preko avstro-ogrške meje brez nadzorstva vtihotapljati tudi obolele prašiče s potnimi listi, tako dolgo ima kuga prsto pot v naše dežele in Avstrija daje le premije za ogrsko kugo. In dalje! Naš kmet kupi prašiča od trgovca, ki trdi, da so prašiči zdravi ali da so s Štajerskega. Čez dva ali tri tedne pa mu prašič zbolí. Komisija pride, pobije mu še ostale zdrave prašiče, in kmet ne dobi vinarja odškodnine. Odgovarjajo mu: Zakaj pa si kupil ogrskega, ozir hrvatskega prašiča? Išči odškodnine pri trgovcu! Kje naj ga išče? Ti prekupci se navadno izgovarjajo, da le za plačo drugim prodajajo.

Torej mejo je treba zapreti ogrski kugi, sicer so vsi troški vrženi v vodo. Tako je vlada v zadnjih letih samo za pobite prašiče izplačala 3.700.000 kron odškodnine. Toliko ali še več pa so trpeli škode razni avstrijski posestniki. V zadnjih štirih letih so uradno pobili 129.687 prašičev.

Tretjo naredbo je vlada izdala 15. sept. 1900, ki nekoliko zvišuje odškodnine in ne zahteva tako strogo pobijanje sumljivih prašičev. Vse te naredbe kuge niso zatrle, pač pa pomnožile škodo državi in strankam. Zato se je vlada odločila, da je izdelala nov zakon, ki določa: V bodoče se prašiči ne bodo kar po vrsti pobijali, marveč bode vlada v prvi vrsti zaprla okužene kraje. Živali bodo le tedaj pobite, ako je utemeljeno upanje, da se s tem v istem kraju kuga zatré. Kdaj naj se pobija, to določi deželna vlada.

Dalje določa novi načrt, da se pobite živali ne bodo vedno uničevale, marveč prepuščale v porabo. Druge določbe pa ostanejo, kakor so v naredbi iz l. 1899 in 1900. A ravno proti tem določbam je največ pritožeb; zato bode dolžnost poslancev, da določbe zboljšajo, osobito gledé prašičev z Ogrskega.

Včeraj se je bavila poslanska zbornica z nekim nujnim predlogom in pa z odgovorom dobromobranskega ministra na interpelacijo posl. Tollingerja gledé neke tajne okrožnice vojnega ministra do vojaških poveljstev v zadevi dvoboja. Ministerski predsednik dr. Körber odgovarjal je na razne interpelacije, med temi tudi na ono dr. Šušteršiča gledé sklicanja delegacij. Prihodnja seja bode 21. aprila.

Odeek za odpravo par. 14.

Ustavni odek se je bavil te dni z vprašanjem glede odprave par. 14, in je s 18 proti 12 glasovi sklenil, naj se ta paragraf odpravi.

Nemščina, parlamentarni jezik.

V odeku za premembo zborniškega poslovnik, se je vršila v terek zanimiva debata o predlogu, naj se proglasi nemščina za edini razpravni jezik v parlamentu. Tozadevni predlog je sestavil vse-nemec Schalk, s pripomnijo, da se ne sme noben govornik poslužiti nenemškega jezika. Ta predlog je padel z 22 glasovi proti 9. Za njim je predlagal poslanec Gross, naj se dopusti nemški govor le onim poslancem, ki notorično niso zmožni nemščine. Toda propadel je tudi ta predlog z 21 glasovi proti 10. Gross je mogel pridobiti na svojo stran le enega člana več. Proti predlogoma so poleg zastopnikov nenemških strank glasovali tudi krščanski socialci, člani katol. centra so se pa umaknili pred glasovanjem. Tudi socijalni demokratje so glasovali proti.

Niževavstrijski deželni zbor

se snide šele 16. aprila, kakor je sedaj definitivno določeno. Zboroval bo baje le štiri dni.

Protinemški demonstracije v Varšavi.

V Varšavi je hotelo neko nemško društvo privedi nekaj glediščnih predstav. Vseučilišniki so opozorili ravnatelja nemških predstav, da ne dovoli pod nobenim pogojem, da bi se iste vršile v Varšavi. Ravnatelj na se ni se to žensko

vse polno visokošolcev in ko se je zagrinjalo vzdignilo, začeli so metati na oder neke smradljive bombe, ki so v kratkem času zapodile iz gledišča skoro vse obiskovalce. Ko je bilo gledišče prazno, zbrali so se pred njim visokošolci in so tam demonstrirali.

Nepričakovan obisk kralja Edvarda VII. v Rimu.

Iz Rima se poroča, da je došlo tje obvestilo, da obišče kralj Edvard VII. Rim dne 27. aprila ter da ostane tam tri dni. Sredozemska angleška eskadra je dobila povelje, da se poda za tiste dni v Napolj.

Prinettijev naslednik.

Vedno bolj se potrjuje vest, da odstopi ital. zunanji minister Prinetti. Nasledoval mu bo Guicciardini, ki že delj časa čaka na to mesto.

Ministerska kriza v Bolgariji rešena.

Ministerska kriza v Bolgariji rešila se je tako, da so ostali na svojem mestu vsi ministri, razun vojnega ministra Pabrikova, katerega naslednik je postal general Sawo.

Angleži in Irči.

Angleška vlada je predložila te dni angleškemu parlamentu zakonski načrt, glasom katerega dovoli država irskim poljedelcem posojila, da bodo mogli od lordov popolnoma odkupiti posestva, katera sedaj obdelujejo kot najemniki. Če bo sprejeta ta predloga, bo Ircom znatno pomagano.

Macedonski dogodki.

Porta je neizrečeno vznemirjena vsled krvavih spopadov, ki so se dogodili blizu Mitrovice. Strah pred splošnim ustankom Albancev je neopisen. Govori se, da jih je pod orožjem že nad 20.000. V Mitrovici se nahaja jako neznatna vojska posadka. Ako se zopet ponovi naskok na Mitrovico, pride tam lahko do strašnega klanja.

Iz Beligrada se poroča, da so Albanci brzojavno sporočili sultanu, da ne bo med njimi toliko časa miru, dokler se ne preklčiče nove reforme in dokler se ne odpravijo orožniki kristjani Albanci žugajo tudi Prizrenu in Pristini, ter da hočejo po vsi sili porušiti ruski konzulat v Mitrovici. Srbski poslanik v Carigradu dobil je nalog, da pri porti protestuje proti nevarnosti, v kateri se nahaja neoboroženo srbsko ljudstvo nasproti obo-roženim Arnautom. V tem oziru poprosil je srbski poslanik pomoči tudi pri ruskem in avstrijskem poslanstvu.

O napadu na ruskega konzula Ščerbino v Mitrovici se poroča, to-le: Dne 31. marca podal se je ruski konzul Ščerbina, obdan od svoje straže iz svoje palače, da bi si ogledal kraj in mesto, kjer je poprej prišlo do spopada med turškimi vojaki in med Albanci. Na potu približal se mu je turški vojak, rodom Albanec, Ibrahim in se je vedel tako, kakor bi ga hotel na vojaški način pozdraviti. Hkratu pa pograbi puško, nameri na Ščerbino ter ustrelil dvakrat iz nje. Pri ti priliki je rasil ruskega konzula na levi strani, potem pa pomeri tudi na stražo ter ustrelil proti nji, ne da bi koga rasil. Na to so ga napadli ruski vojaki in ga tudi rasil. Pritekla sta na lice mesta koj turški poveljnik in neki turški zdravnik. Ščerbino prenesli so potem v palačo, kjer so ogledali rano, ki je baje smrtno nevarna. Ibrahim je izpovedal, da je streljal na ruskega konzula iz maščevanja, ker je bil dan poprej pri spopadu ranjen neki njegov sorodnik. Ta slučaj napravil je velikanski utis na vse politične kroge. V Carigradu so zaradi tega, kar iz sebe. Sultan in vsi turški ministri izrazili so svoje sožalje ruskemu poslaniku v Carigradu. O posledicah, ki bi jih znal imeti ta slučaj na razvoj macedonskih dogodkov, ni danes možno govoriti. Gotovo pa je, da se je položaj na Balkanu jako shuššal in poostrel, posebno zaradi tega, ker je iz tega razvidno, da so Albanci, ki nočejo nič vedeti za reforme in turški vojaki, ki bi morali pomagati pri izvrševanju reform, jednega in istega mnenja. In je to najboljši dokaz, da ne bo Turčija nikdar izvela reform, marveč da ima ves drugi namen pri tem, ko razpostavlja ob svojih mejah vse polno vojaštva. Ta namen pa obstoji najbrže v tem, da bodo ti vojaki prej ali slej obrnili svoje puške proti onim, ki bi hoteli Turčijo prisiliti k izvedbi reform.

Značilno je kar se poroča nemškimi listom iz Pariza. Dočim se rusko oficijozno novinstvo semtertje jako srdi na bolgarske vladne kroge, češ, da ti ne preganjajo zadostno bolgarskih in macedonskih ustašev, je baje te dni ruski podpolkovnik Lazarev, ki je pridrljen ruskemu poslanstvu v Parizu, izročil članu macedonskega odbora Petrovu 20.000 frankov, ki naj se porabijo v odborove namene.

Domače in razne novice.

Našim cenjenim naročnikom. — Z današnjo številko smo nastopili drugo četrtletje. Lepo število gospodov naročnikov je storilo svojo dolžnost, poravnavi naročnino; a vendar je še mnogo onih, ki so zaostali z naročnino za tekoče in celo še za prejšnja leta. Te torej uljudno prosimo, da se v kratkem odzovejo, ter v se zaostalo poravnajo.

† **Filip Abram.** — V sredo dne 1. aprila ob 1/2 1. uri zjutraj je umrl na Dunaju previden s sv. zakramenti za umirajoče v 68. letu svoje dobe veleblagorodni gospod Filip Abram, senatni predsednik na c. kr. najvišjem in kasacijskem sodišču, predsednikov namestnik najvišjega dohodarstvenega urada in sodišča za patente, vitez Štefanovega in Leopoldovega reda, imejitelj častne medalje za 40-letno službovanje in jubilejne spominke medalje. Pozemski ostanki pokojnikovi so se prevedli v petek dne 3. t. m. ob 3/4 na 3. uro iz hiše žalosti VIII. Piaristengasse 26 v župno cerkev pri Maria Treu. Tu so se blagoslovili in slovesno prevedli v Frohnleiten pri Gradcu, kjer počiva pokojni njegov sin in se danes ob 4. uri popoldne po zopetnem blagoslovljenju polože k večnemu počitku na tamošnjem pokopališču v rodbinsko grobnico. Za pokoj duše pokojnika se bodo v torek dne 7. t. m. ob 9. uri zjutraj v zgoreči rečeni župni cerkvi darovale sv. maše.

Pokojni Filip Abram se je rodil v Tapeljčah na Krasu v kobljeglavski občini. Bil je brat bivšega večletnega deželnega poslanca in deželnega odbornika, odvetnika gosp. dr. Josipa Abrama in nečak kanonika stolne cerkve preč. g. Abrama. Služboval je najprej v Cerknem, potem v Gorici, v Pazinu, v Červinjanu, odkoder je prišel za sodnika v Tolmin. Iz Tolmina bil je na lastno prošnjo premeščen za sodnika v Trzin in je ostal tam, dokler ni postal deželnosodni svetnik pri c. kr. deželnem sodišču v Trstu. Pozneje je bil imenovan za višjega deželnosodnega svetnika pri nadsodišču v Trstu in je ostal tam, dokler ga niso imenovali za dvornega svetnika pri najvišjem sodnem in kasacijskem dvoru na Dunaju. Kasneje je prišel v pravosodno ministerstvo kot ministerjalni svetnik, a povrniti se je moral zopet k najvišjemu sodnemu in kasacijskemu dvoru kot dvorni svetnik, ter umakniti se nekemu Nemcu, ker je to zahtevala modrost naših vladnih krogov. Ker pa niso mogli zanikati njegove izvanredne nadarjenosti, pridnosti in spretnosti, imenovali so ga kasneje za senatnega predsednika pri omenjenem najvišjem sodnem dvoru. Pokojnik je bil zaradi svojega blagega značaja in sreca neizrečeno ljubljen in visoko spoštovan od vseh, ki so ga poznali in so imeli priložnost z njim občevati. Svoje slovenske narodnosti se je zavedal vedno in povsod. Bil je skrajno ljubeznjiv nasproti vsakemu. Občeval je jako prijazno za vsakim, bodisi pa ta gospod ali pa navaden kmečki delavec. Oholosti ni nikdar poznal. Neizrečeno je ljubil svoj rojstni kraj, katerega je obiskaval vsako leto in lepo je bilo videti visokega gospoda, ko se je tako ljubeznivo pogovarjal s svojimi kmečkimi rojaki in pri ti priliki rekali so ljudje: Oh kako ponižen je ta gospod Filip, saj se da z njim lažje govoriti, nego z nobenim sodnim slugo. Ostal je vedno oni ljubeznjiv gospod Filip, kakoršen je bil takrat, ko je bil še študent. Z jedno besedo: z Filipom Abramom izginil je mož stare slovenske korenine in mož visoke izobrazbe, posebno v svoji sodnijski stroki, mož, ki je, ne na bi kdo za to vedel, vedno in povsod šel na roko in pomagal s svojim uplivom zatiranim svojim slovenskim rojakom. Za to pa časten mu spomin med nami in večna luč naj mu sveti.

Imenovanje in premeščenje. — Sodni tajnik pri okrožnem sodišču v Gorici, g. baron Ivan Falcke pl. Lillenstein, je imenovan za sodnega svetnika pri okrožnem sodišču v Rovinju. Na njegovo mesto pa pride sodni tajnik g. dr. Teodor Stegü, ki je bil pridelen pravosodnemu ministerstvu.

Osebnostne vesti. — Sodni pristav v Tolminu g. dr. Karol Snider je pridelen pravosodnemu ministerstvu. Avskultant g. Just Dietz pa pride k okrajni sodnji v Tolmin.

Za „Šolski Dom“ je prejelo predsedništvo od trgovske tvrdke Konjedič-Zajec 10 K 80 vin. Hvala!

„Russkij kružok“ priredi danes v soboto zvečer v dvorani „Slovenske Čitalnice koncert z vsopredom, katerega smo že pričeli. — V vsopredu so izbrani komadi ruskih in slovenskih pesmi ter

nik, znani tenorist „Glasbene Matice“ iz Ljubljane. Ker ima mlado društvo pokriti v primeri k dohodkom jako velike mesečne stroške, pričakuje odbor množestvilne udeležbe. Po pripravah soditi, obeta biti koncert jako zanimiv; z veseljem slišimo, da je tudi zanimanje za koncert veliko. — Listki za vstopnice in sedeže se bodo prodajali danes zvečer pred koncertom pri blagajni.

Oddaja gradbenih del bohinske železnice na črti med Podbrdom in Gorico — Ravnokar se so razpisala gradbena dela bohinske železnice na črti med Podbrdom in Gorico. Delo se odda v devetih delih. Prvi del se nahaja med Podbrdom in Hudajužno od km 35:550 do km 42:044 in je dolg okolo 6:495 km. Drugi del sega od Hudajužne do Kneže km 42:044 in km 48:755 in je dolg okolo 6:806 km. Tretji del je oni med Kneže in Bačo med km 48:755 in km 54:790 in je dolg 5:774 km. Četrty del se nahaja med Bačo in Logom med km 54:790 in km 61:030. Njegova dolžost znaša torej 6:150 km. Pti del med Logom in Ajbo, nahajajoč se med km 61:030 in km 67:412, je dolg 6:387 km. Šesti del sega od Ajbe do Anhovega in leži med km 67:412 in km 73:608 in meri okolo 6:180 km dolžine. Sedmi del med Anhovem in Sabotinom, leži med km 73:608 in km 79:360 in meri na dolžost 5:745 km. Osmi del je oni med Sabotinom in Št. Maurom in sicer med km 79:360 in km 86:066. Ta del je dolg kakih 6:678 km. Deveti del pa je oni med Št. Maurom in Št. Petrom, namreč med km 86:066 in km 92:850. K temu delu spada tudi zvezna črta med državnim kolodvorom goriskim in med kolodvorom južne železnice od km 0:000 do km 0:376. Po tem takem znaša dolžost tega dela kakih 7:173 km. Deli 1. do 3. kakor tudi 4. in 5., oddajo se le kot celota, dočim se oddajo deli 7., 8. in 9. tudi vsak zase in se vsled tega vložijo ponudbe lahko za vsakega posebe.

Dela se bodo morala izvršiti tako le in sicer: Do 1. decembra 1904 mora biti že vse pripravljeno za pokladanje železnih mostov. Do 1. junija 1905 pa mora biti vse dogotovljeno, da se začnejo izvajati po tem času tehniška dela in mehanizmi pri napravah za oskrbovanje vode. Do 1. avgusta 1905. pa morajo biti dovršena že vsa navršna stavbena dela, tako da bodo s 1. sept. 1905. lahko že vozili vlaki, s katerimi se bode prevažal material. S 1. oktobrom 1905 pa se izroči železnica javnemu prometu. Podrobni načrti za vsa ta dela, kakor tudi potrebne tiskovine za napravo ponudb, vsi proračuni in vsi dotični natanjnejši pogoji, se nahajajo pri c. kr. ravnateljstvu državnih železnic na Dunaju VI, Gumpendorferstrasse 10 in pa pri c. kr. vodstvu železniških del v Gorici. Zapečateni ponudbe dospeti morajo najdalje do 29. aprila t. l. dopoldne na vložni zapisnik c. kr. ravnateljstva državnih železnic na Dunaju VI, Gumpendorferstrasse 10. Ponudbe se odprejo še isti dan ob dveh urah popoldne. Gledé svoje ponudbe je vsak ponudnik obvezan do 20. maja 1903. Varščina znaša in sicer za 1., 2. in 3. del 450.000 K, za 4. in 5. del 360.000 K, za 6. del 75.000 K, za 7. del 100.000 K, za 8. del 80.000 K in za 9. del 85.000 K. Varščina se mora vložiti pred vložitvijo ponudbe in sicer se mora ista vložiti pri glavni blagajni c. kr. državnih železnic na Dunaju I, Elisabethstrasse 9.

Glede dovozne ceste na kolodvor bohinske železnice, kakoršno je predlagalo gorško mestno zastopstvo, se bo vršilo te dni vsled naročila železniškega ministerstva po nekem višjem zemljemercu na licu mesta ogledovanje in proučevanje. Mestni magistrat opozarja na to vse stranke, preko katerih zemljišč in stavb se bi imela izpeljati ta dovozna cesta, naj ne delajo omenjenemu zemljemercu pri njegovem poslu nobenih ovir in situacij ter naj pušče pri miru vse znake in znamenja, ki bi se napravila pri ti priliki.

Afera Pallich-Lenassi. — Tržaško namestništvo je podelilo tukajšnjemu knjigotrcu in tiskarju Pallichu širšo koncesijo za njegovo tiskarno. Ta zadeva je prišla v zadnji seji tukajšnje trevske zbornice na razgovor. Pri ti priliki je jako ostro govoril državni poslanec in član trgovske zbornice Lenassi, ter je imenoval Pallicha policijskega vohuna. Ta opazka je baje cikalna okolnost, da je takrat, ko je bil naš cesar v Gorici, bil tudi Pallich med onimi štirimi kolezarji, ki so se vozili ob cesarjevi kočiji. Pallich, ki je rezervni častnik, poslal je vsled tega dva častnika kot sekundanta k Lenassiju ter ga pozval na dvoboj. Lenassi pa je raje svoje žalije besede

storiti Lenassi. S tem je namreč ostal zvest svojim „krščanskim“ načelom, ki so odločno protivna dvoboju, a si ob enem tudi ohranil zdravo kožo, za katero mora biti vsakemu nekoliko mar.

Raznašanje pisem po mestu. — V sredo dne 1. aprila začeli so pismo-noši raznašati pisma ob 7. uri zjutraj.

Kolesar je prišel pod voz. — V nedeljo se je peljal na kolesu strojar France Makuc po cesti proti soškemu mostu. Za njim pa pridrdra na vozu v naglem teku hlapec g. Fogarja, Ivan Vondčina iz Lokovca, ter zadene tako hudo ob kolo in ob Franceta Makuca, da je ta padel iz kolesa, kolo pa prišlo pod voz, in je je voz kakih 50 korakov vlekel za seboj in je popolnoma pokvaril.

Med zakonskima Ivanom Pirjevicem in njegovim žensko prišlo je do spopada. Pirjevec, ki nosi na hrbtu že sedem križev in pol, prišel je nekega večera v tem tednu preveč „ginjen“ domov. Žena, kateri ni ta ginjenost prav nič ugajala, jela ga je oštevati, pa ni ostalo pri besedah, ampak strela sta se celo. In tu je bila šibkejša zakonska polovica mož, kajti našeskalga ga je njegova stara tako, da je prišel iskat zdravniške pomoči v tukajšnjo bolnišnico usmiljenih bratov.

Pretep v Št. Petru. — V nedeljo so se v Št. Petru tepli. Pri ti priliki je neki Bizjak nudo ranil na glavi Ivana Blažiča, kateri se je prišel zdraviti v tukajšnjo bolnišnico usmiljenih bratov.

Iz Solkana nam pišejo: Dne 29. marca je udaril na cesti Josip Čičigoj Matijo Šuligoja tako močno po glavi, da se je slednji moral podati k zdravniku. Dne 30. pa so se zopet tepli in sicer v zasebni pivnici gospe Rože Gorjan. Mizarja Josip Gomišček in Anton Bašin naklestila sta tako hudo Miho Hledeta, da je moral iskat zdravniške pomoči. Isti dan pa je pretepal Andrej Golob celo lastno mater in je dajal na javni cesti veliko pohujšanje. Kakor se vidi, ima sodnija z našimi Solkanci vedno več posla. Želeti bi pa bilo, da bi se v Solkanu taki in jednaki slučajni ne ponavljali. Ako hočemo biti že napredni, potem bomo napredni v dobrem, nikakor pa ne v slabem.

Čepovanski izvirkli. — Med raznimi načrti, od kje in kako dobiti vode za naše mesto, je tudi oni, da bi se napeljala voda iz čepovanskih izvirkov v naše mesto. V ta namen podala se je posebna komisija v Čepovan, da bi se pogajala z lastniki izvirkov. Vsi lastniki izvirkov pa so se baje izrekli proti temu, da bi odstopili svoje izvirku mestu. Zato pa misli tukajšnja mestna uprava vkreniti vse potrebno, da bi se omenjeni lastniki izvirkov primorali k odstopu svojih pravic potom eksproprijacije.

Morsko zdravilišče v Gračežu. — Odbor morskega zdravilišča v Gračežu naznanja, da se bode letos vzprejelo in sicer brezplačno 50 otrok iz gorškega mesta in iz gorške dežele v zdravilišče. Starost otrok je določena od 6 do 12 let. Prošnje, opremljene z zdravniškim spričevalom o cepljenju koz, z ubožnim in krstnim listom, predložijo naj se za mestne otroke potom tukajšnjega magistrata, za otroke z dežele pa potom dotičnih okrajnih glavarstev najdalje do 15. maja t. l. omenjenemu odboru. Na prošnje, ki bi se vložile kasneje, se odbor ne bo oziral.

Sneg. — V torek je pobelil sneg višine trnovskega gozda, Čaven in Nanos, ter se s tem kakor upamo od nas poslovil. Na bližnjih gorah beli sneg, v dolini pa beli cvet. Lep prizor!

Najdene reči. — Plavo žensko čepico so našli v ulici Dogana. Nahaja se zdaj na policiji. Tam se nahaja tudi škatljica s šestili, katero je nekdo izgubil.

Izginil je vojak. — V torek zjutraj je našel neki Kraševac iz Ločnika na železniškem mostu bodalo nekega vojaka. Nesel je koj na policijo. Kmalu so se prepričali, da je bilo to bodalo nekega vojaka, ki je služil pri tukajšnjem pešpolku št. 47. Vojak se imenuje France Etlle in je izginil iz vojašnice v pondeljek popoldne. Vse je mogoče, da je kam pobegnil, ali tudi ni izključeno, da bi se ne bil usmrtil.

Velik požar v Korminu. — V noči od srede na četrtek okolu polnouchi nastal je v Korminu v mizarski delavnici I. Gnota ogenj, ki se je koj razširil na vse poslopje in je tudi uničil. Škoda se ceni na 70.000 K. — Gnot je bil zavarovan.

Zopet jeden korak naprej. — V sredo se je vršila na deželnem sodišču v Trstu kazenska obravnava izključno v slovenskem jeziku. Slovenska je bila obtožnica v slovenskem jeziku jo

govarjal zagovornik svojega varovanca v slovenskem jeziku. Vse to pa je tako naravno in opravičeno, da se mora res čudno zdeti vsakemu pametnemu človeku, ako se to po časopisih zabilježuje kot nekaj posebnega. In vendar je to nekaj posebnega, ker se je to na deželnem kot kazenskem sodišču v Trstu še le prvi krat dogodilo. Kakor rečeno, je to tako naravno tako npravičeno, da se vrše pri deželnem sodišču v Trstu proti slovenskim strankam slovenske obravnave, da bi ne smelo priti nobenemu pametnemu in kolikaj pravicoljubnemu človeku niti na um se spodtikati nad takimi stvarmi, in vendar so zagnali italijanski listi tak besramen šunder zaradi tega, kot da bi se moral zaradi tega Trst podreti. No, pustimo jim to veselje in nadejamo se, da se bo pri deželnem sodišču v Trstu v interesu pravice in resnice odslej vedno tako godilo. Ob enem pa častitamo na tem mestu onim tržaškim činiteljem, ki so z vso odločnostjo toliko časa razbijali trdi led, dokler ga niso konečno vendarle prebili.

Biškote na korist družbi sv. Cirila in Metoda slovenski rodoljubi zahtevajte v vsaki prodajalni in pekarni. Ti biškoti so najboljši. Naročila sprejema družbin založnik S. H. Škerl, Sv. Ivan pri Trstu.

Umrl je v Zadru, kamor je šel iskat zdravja, g. dr. Hinko Šuklje, zdravnik v Celju.

V starosti 110 let je umrl te dni v neki vasi na Irskem Patrick Molloy, ki se je do zadnjih dni prav dobro počutil.

V pisarni Seitz-ove tiskarne nasproti semenišču št. 12. v Gorici, prodaja se po znižani ceni — 2 kroni 60 vin.

Veliki teden
all
Velika noč,
spisal prof. A. Marušič.

Knjiga se pošilja po pošti po povzetju. Kdor pa denarže z naročilom pošlje, najpridene še 20 vin. za pošto.

Anton Kuštrin
Gosposki ulici h. šte. 25,

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandalingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3 4, 5. Več vrst riža. Mljiveče prve in druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih najmanje po 5 Kg. na vse kraje.

Tomaž Seljak,
sobni slikar in pleskar
v Podmelcu na Tolminskem,

priporoča se slavnemu občinstvu za vsa v to stroko spadajoča dela, kakor: slikanje sob, napravljanje različnih napisov, tudi z oljnatimi barvami na desko, vsa v pleskarstvo stroko spadajoča dela itd. itd. Delo lepo in cene zmerne.

Teodor Slabanja,
srebrar,
v Gorici, ulica Morell 12,

priporoča prečast. duhovščini za izdelovanje cerkvenih posod in orodja. Pripravo cerkvenega orodja olajšuje revnim cerkvam s tem, da daje tudi na obroke. Obroke si pa preč. p. n. gospod naročevalec sam lahko določi.

„Krojaška zadruga“

Gorica,
Gosposka ulica št. 7.

Ravno došle

so zadnje novosti raznega krojnega blaga za spomladansko in letno sezono, kakor: Volne, perkal, Oksfort, Batist, satin, Zefir, svilo za prati, Tennis, Pique bele in barvane. — Moška sukna po vsaki ceni in veliki izbi. — Nadalje ima bogato zalogo platna, Chifona in prtenine, hlačevine, volnene odeje, kovtrov, bombaževine, žepnih rut, robcev, ovratnikov, naprsnikov in raznih drobnin.

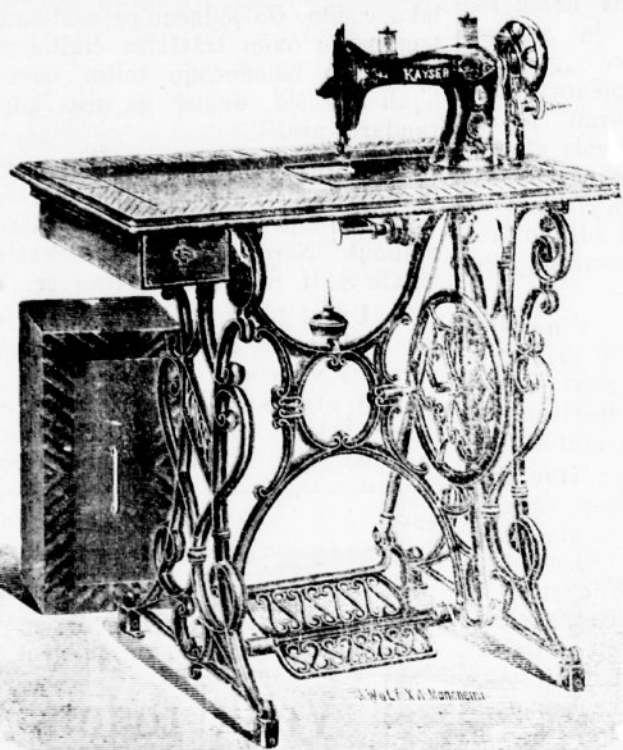
Preproge, zagrinjala in pogrinjala iz volne in bombaževine. — Tudi se se naznanja slavnemu občinstvu, da se razproda vse od prejšnjih sezon zaostalo blago pod lastno ceno.

Na zahtevo stranke pošiljajo se uzorci poštine prosti hitro in točno.

Konečno se naznanja slavnemu občinstvu, da so cene tudi vsemu novemu blagu tako nizke, da se ni bati nikake konkurence!

Cene so stalne!

Zdaj se nudi rojakom v mestu in na deželi prilika za pošteno in solidno postrežbo!

Velika zaloga šivalnih strojev vsake vrste za šivilje, krojače in čevljarje.

Edino zastopstvo

Pffafovih šivalnih strojev,

kateri so svetovno znani na trpežnosti in dobroti, ter so najsposobnejši za vsake vrste del, kakor tudi za vezanje, rekamiranje, so edini, ki se jamčijo za 10 let.

Konkurenca je pri nas izključena in nemogoča!!

V zalogi imamo tudi

burska dvokolesa

ter

angleške „Helikal Premier“ in „Regent“.

Cena je od 180 K naprej.

Prodajata tudi slamoreznice in stiskalnice, puške in samokrese vsake vrste. — Komat šivank za šivilje stane v Gorici le 70 vin. — Edina mehanična delavnica za popravo šivalnih strojev in dvokoles.

Za obilno naročbo se priporočata sl. občinstvu udana

Saunig & Dekleva,
ulica Municipio št. 1.

V odlikovanem fotografem atelije-u
Anton Jerkič,
v Gorici,
Gosposka ulica št. 7
drugo nadstropje

izdelujejo se vsa v fotografsko stroko spadajoča dela v najmodernejšem štilu in neprekosljivo natančnostjo po jako zmernih cenah; priporočajo se tudi v izdelovanje krajevnih in drugih razglednic, ki so priznane kot najlepše.

Z odličnim spoštovanjem se priporočajo

Ant. Jerkič,
fotograf.

Zahvala.

Z dolžno hvaležnostjo javno naznanjeva, da nama je izplačala slavna zavarovalnica za življenje „Janus“ na Dunaju, hitro in točno glavnicu v znesku, za katerega je bila zavarovana naju pokojna hčerka Ana Blažič, s polico od 1. 1898.

Gorica, 8. marca 1903.

Anton in Jožefa Blažič.

Podružnica v Trstu, Corso Stadion št. 16.
Okrajno zastopstvo v Gorici, Semeniška ulica št. 3.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporočajo

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih,

briskih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavljajo na dom in razpošiljajo po železnici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošiljajo tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunajska cesta št. 15 v Medjatovi hiši v pritličju

vzprejema zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premlčnin in poljskih pridelkov proti požarni škodi, kakor tudi zvonov proti poškodbi.

Pojasnila daje in vzprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice v pritličju Medjatove hiše na Dunajski cesti v Ljubljani, a tudi po slovenskih deželah nastavljeni poverjeniki.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“ je edina slovenska zavarovalnica. Zavaruje pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

ROJAKI! Zavarujte svoje imetje pri domačem zavodu!

Vsaki gospodinji

je čestitati, ki glede na zdravje, prihranek in dobri okus uporablja Kathreiner-Kneippovo sladno kavo.

Vljudna prošnja: Pri kupovanju ne zahtevajte samo sladne kave, ampak izrečno vselej — Kathreinerjevo — Kneippovo sladno kavo in odjemajte jo le v izvornih zavojih, kakršnega kaže ta podoba.

Pri svetem Antonu Padovanskem

PRVA ZALOGA

cerkvenih oblek in nabožnih stvari.

Trst, Via Muda vecchia št. 2 (za mestno hišo)

Dobi se bogata izbira pianet, dalmatik, pluvial, humeral, roketov kvadratov, kolarjev Leo, prsnikov, misalov, brevirjev, ritualov, diurnov in neštivilno nabožnih različno fino vezanih kujig, svečnikov, križev, svetilnic, kelihov, ciborjev se srebrno kupo.

Jedina zaloga za celo Primorje kipov o vsakovrstni velikosti in kvaliteti, umetniško delo v romanskem kartonu, priporočljivih posebno za vlažne cerkve.

Zaloga sveč iz čistega čebelnega voska kakor tudi mešane sveče I. in II. vrste, podob, vencev, križčev in svetinj vsakovrstnih.

Lastna izdelovalnica palm iz ametnih cvetlic in vsakovrstnih drugih del spadajočih k bogočastju, izvršijo se vezenja (ricami) najfinejša za zastave, pregrinjala i. dr.

Popravlja se vsakovrstne stvari za ceno, pri kojoj je izključena vsaka konkurenca.

Naročitve se izvršijo točno in hitro.

Ob nedeljah in praznikih in prodajalnica zaprta v oglic.